

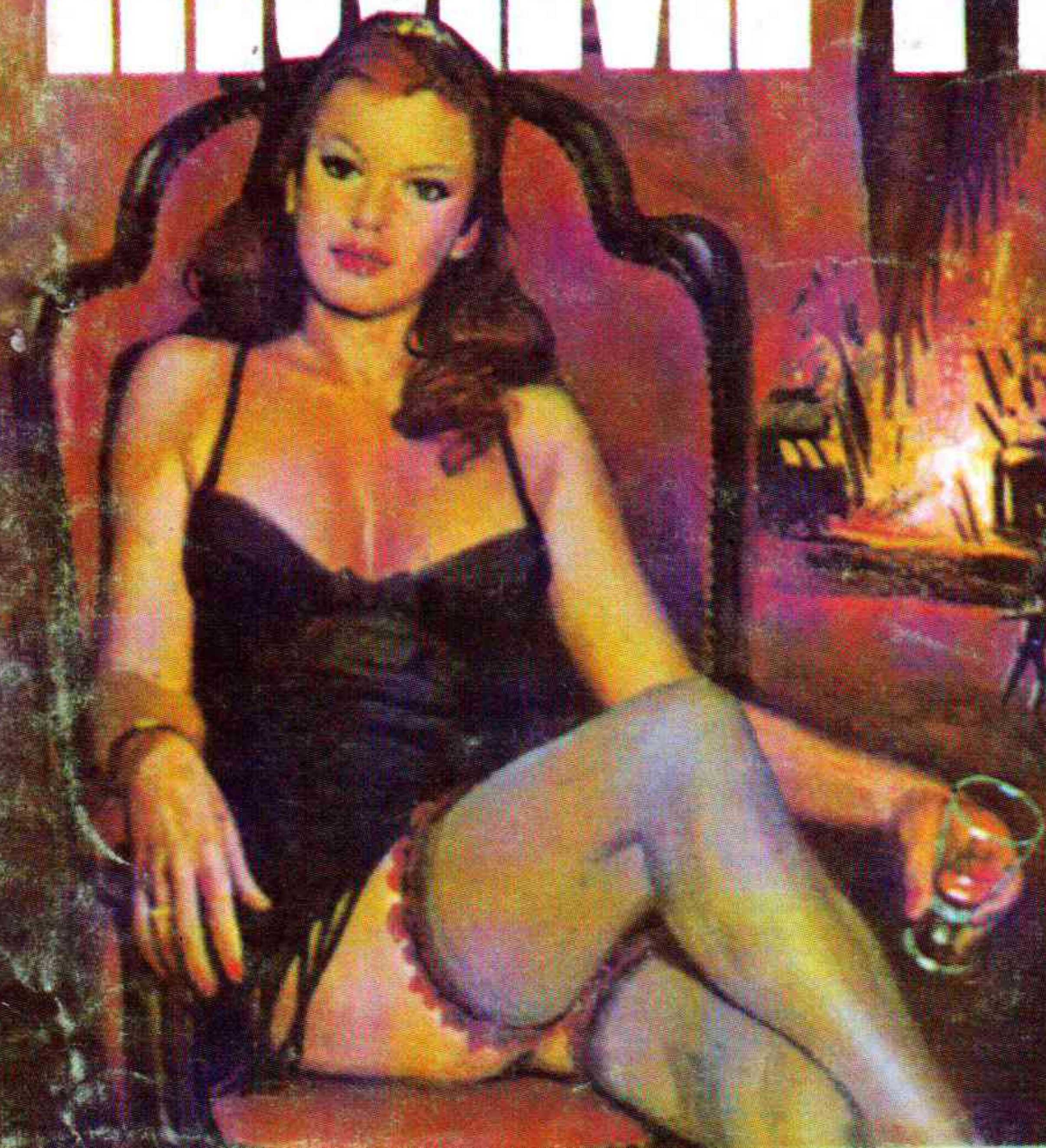
WESTERN ROMAN

LASO

cijena 40 d broj 589

KRVAVA PRUGA

J. D. Hardin

KRVAVA PRUGA

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora **Marinko Gručić**) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o., OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **prof. dr Adolf Dragičević**

Uredivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** (»Laso«), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašiček**, **Ana Župan-Bender** (»Život«).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupavac** (poslovni tajnik).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 589

J. D. HARDIN: KRVAVA PRUGA

Naslov originala: **THE SPIRIT AND THE FLESH**

Recenzija: **Slobodan Dimitrijević**

Copyright: **J. D. Hardin**, posredstvom **G. P. A., München**

Prijevod: **Mirjana Turudić**

LASO 589 izlazi 25. 1. 1985.

I

Uz zvižduk i sukljanje dima lokomotiva se zaustavila nekoliko kilometara prije ulaska u Cheyenne.

Doc značajno pogleda ženu koju je dosjetkama i umjesnim šalama zabavljao od Council Bluffsa. Zvala se Cynthia. Odmah mu je rekla da je jedna od triju žena mormonskoga glavarova u okrugu Salt Lakea.

— Daleko ste od kuće — zabrinuto će Doc. — Da ste jedna od mojih žena, nikad vas ne bih pustio da sama lutate svijetom.

Cynthia se nasmije. Kompliment joj je očito godio.

— Ah, nije to ništa — reče zanosno. — Počela sam u Chicagu kao glumica. Ponekad osjetim čežnju za velikim gradovima i putujem.

Moj muž nema ništa protiv toga. To je naš dogovor. Prije ženidbe obećao je da ću jednom godišnje moći putovati u Chicago. Odžao je riječ.

Doc se zagleda u daljinu. Htio je svojoj suputnici pokazati da je poslovan i ozbiljan, ali nije mogao razmišljati ni o čemu i nije ništa vidio osim njenih velikih i raskošnih grudi.

— Glumica — ponovi otpuhnuvši dim cigarete.

— Da. Kazalište mi je značilo više od živora sve dok nisam sreća Harolda — teatralno je zabacila glavom. — No malo je žena koje na vrijeme shvate da je ljubav važnija od slave.

Vrlo dosadna osoba, zaključio Doc.

Njena raskošna vanjština ipak mu nije dala mira. Odlučio je proslaviti dolazak u tako dosadan grad kao što je Cheyenne. U tome mu je pomogao zadihani kondukter. Otvorivši vrata kupea, uzviknuo je:

— Ne idemo dalje. Onima dolje se ne žuri. Da je mene netko pitao, ne bih nikad pustio u promet nedovršenu prugu! Do grada morate pješice.

Putnici su negodovali. Cynthia im se pridružila ogorčenim uzdahom. Doc je utješno primi za ruku.

— Ne brinite, sve će biti u redu. Grad nije daleko. Osim toga, veselim se zbog ovog iznenađenja. Bit ću vaš rob i poslušno ću ponijeti svu vašu prtljagu.

Cynthia ponovo zahihće, a Doc iskoristi priliku i privuče je k sebi. Osjećao je miris njena tijela.

— Imam uza se odličan lijek. Jedva čekam da stignemo u grad. Osvježit će vas i pomoći da zaboravite sve neprilike. Vidjet ćete.

— Vi ste tako dragi prema meni, doktore.

— Ophođenje s ljudima važan je činilac u mom zvanju — reče Doc. — Stidim se zbog većine mojih kolega, jer im je najvažniji novac. Barem je tako u velikim gradovima.

Išli su iz vlaka zajedno s ostalim putnicima i krenuli prema Cheyenneu. Zrak je bio suh, cesta prašna i neravna.

Doc je rezervirao sobu u hotelu »Antlers«. Ubrzo je saznao da je njegova suputnica učinila isto. Kad im je recepcionar pružio ključeve, sa zadovoljstvom je ustanovio da su im sobe na istom katu.

— Rado bih vas pozvao na piće, ali se bojim da vaše nježno biće ne bi...

Cynthia ga još jednom zavodnički odmjeri i odgovori:

— Da budem otvorena, doktore Watherbee, u kazališnoj karijeri upoznala sam divne ljude. Uživala sam u njihovom društvu, a također i u piću. Istina, uvijek bi sve ostalo u granicama ugodnog, ali sada je drugo vrijeme. Moja vjera to više ne dopušta.

— Uvijek sam se divio vrlinama pravih mormona — istakne Doc stresavši prašinu s hlača i sakoa. — U ovim teškim vremenima samo će principi očuvati častan život, go-

spodo. A to je teže od svega. Ne mogu iskazati koliko vas poštujem. Nadam se da ćete se u jednome ipak složiti sa mnom. Zbog principa ljudi ne smiju baš od svega odustati, zar ne?

Cynthia ne odgovori, nego ga zavodnički pogleda i predloži da krenu na kat.

— To sam i ja mislio — požuri Doc. Najbolje da se osvježimo, presvučemo i uredimo, a onda vam ja dolazim u posjet s čudotvornim lijekom?

Cynthia je imala istančan osjećaj za vrijeme. Bila je najprije iznenađena, a onda se pribrala. Gledala ga je ravno u oči, dok su njene velike grudi jedva primjetno podrhtavale. U najkritičnijem trenutku odlučno je odgovorila:

— Nije ugodno kad žena putuje sama. Moja sreća što sam vas upoznala. Ja sam u sobi dvadeset dva.

Uvjerio je svoju suputnicu da je liječnik, a to uistinu nije bio. Radeći kao detektiv u Pinkertonovoj agenciji mnogo je naučio, ali je od liječničkog zvanja ipak bio daleko. Najveću grešku načinio je prije nekoliko dana. Iako je uživao u slobodnim danima, navratio je u ured da vidi što ima novo. Šef mu je odmah dao novi zadatak, nimalo ugodan ni jednostavan. Rečeno mu je samo to da će ga u Cheyenneu dočekati Raider, stari znanac s posla, i da će mu on objasniti sve ostalo.

Kad se oprao i presvukao, Doc pogleda na sat. Vrijeme je već bilo isteklo. Cynthia ga je čekala. Pogleda se u zrcalo i zadovoljno se nasmiješi. Dobro

je izgledao i isto tako se osjećao. Potom je pažljivo otvorio liječničku torbu koju je uvijek nosio sa sobom. Sve je bilo na mjesu. Izvadio je iz nje samo pištolj i sakrio ga ispod jastuka. Liječničkoj opremi nedostajala je samo prigodna boca s pićem. Doc je pričvrsti iz druge torbei na tamno staklo pričvrsti naljepnicu s vrlo zagonetnim latinskim nazivom. Malim slovima u dnu je još bilo dopisano: Dr Weatherbees.

Cynthia odgovori na kućanje. Njena crvena kosa sada je bila skupljena visoko na potiljku. Lice joj je bilo rumeno, a oči bistrice i zelenije.

— Izgledate divno — prošapta Doc. — Uvijek sam tvrdio da su prirodni lijekovi najbolji. Vidite, jedno tuširanje i sav umor, sve tegobe putovanja odmah nestaju.

Cynthia se nasmije.

— Tuš čini čuda, doktore. To je ipak prividno. Još osjećam strašan umor.

— Znači da liječnik treba pomoći novom pacijentu?

Cynthia sjedne na rub kreveta. Doc joj primi ruku i opipa puls. Nekoliko trenutaka ostane nepomičan, a onda mu ruka znalački kreće prema gore. Cynthia odgovori pokretom tijela. Kad joj je bio dovoljno blizu da je poljubi, ona upita:

— A moj lijek?

— Oh, gotovo sam zaboravio — uzdahne Doc. — Vidite, danas pacijent zna više od liječnika.

Zbunjeno je pružio ruku prema torbi.

— Imate li žličicu?

— Na žalost...

— Morat ćemo se snaći. Ovako, iz boce ... — pokaza. — Ne brinite, ovo je nova boca, nema opasnosti.

— To nisam ni mislila — zahihće Cynthia.

— Znam da ne dolikuje jednoj dami — Doc se pokušava ispričati. — No kad je zdravlje posrijedi, neke stvari ne smijemo vidjeti.

— Hmmm... koji lijek! Već sam zdrava! — zahihće Cynthia valjano potegnuvši iz boce.

Doc joj se pridružio, jer je putovanje i njega umorilo. Kad su se počeli osjećati i suviše dobro za tako običan dan, netko snažno zalupa po vratima.

— Otvori, Doc! Znam da si tu!

Cynthia preko sebe brzo povuče plahtu.

— Tko je to? — ljutito upita.

— Nije moguće — tiho će Doc.

— Što?

— Da je već stigao. Uvijek kasni.

— Užas! A moja čast? Ja sam poštena žena!

Doc na prstima dođe do vrata.

— Ne vjerujem da si to ti, Raidere?

— Uvjeravam te da jesam. Momak na recepciji mi je sve objasnio. Požuri. Imam novosti.

— Odmah se vraćam — Doc se okrene prema Cynthiaji.

— Ja sam udana žena.

Doc duboko udahne, odškrine vrata i na prstima se iskrade na stubište.

– Radujem se što te vidim – prasne Raider. – Ovo je naj-pustiji grad na svijetu. Poludio bih da sam sam.

– Proklet da si! Uvijek kasniš, a baš ovaj put si morao doći dan ranije!

– I ti si mi neki prijatelj – tiho će Raider. – Uvijek se tužiš šefu da sam nepouzdan. Konačno, kad sam odlučio biti točan, ispostavilo se da sam pogriješio. Zbogom, Doc...

Doc shvati da je pretjerao. Raider se poput djeteta rado-vao što ga vidi.

– Čekaj! – poviče. – Nisam tako mislio. Predlažem da se vidimo u restoranu. Za pola sata? Dogovoreno?

Raider se nevoljko okrene.

– Kad baš navaljuješ...

* * *

Večerali su u tišini. Nijedan nije htio započeti razgovor. Svaki je imao razlog da se ljuti.

– Ukusno je – oprezno će Doc.

Raider ne odgovori.

– Ja uistinu nisam gladan. Večeram zbog tebe. Mogao bi zato pokazati malo prijateljstva prema starom drugu.

– Nisam s tobom zbog prijateljstva. Ovaj zadatak odredio nam je gospodin Pinkerton osobno.

– A ne Wagner? – iznenađeno će Doc.

– Kao što rekoh. Wagnera nisam ni vidio.

– I? Što nam je činiti?

– Pomoć je zatražila željeznička kompanija Union Pacific. Od ovog časa radiš za gospodina Francisa Traina. On je jedan od važnijih direktora

Union Pacifica. Problem je u željeznici koja treba spojiti istočni i zapadni dio zemlje.

– Spoj će biti u Utahu?

– Tako je. Pruga će u Utahu biti konačno spojena. Kako mi je Pinkerton objasnio, oko toga je već bilo dosta brige. Rat je zamalo izbjegnuto. Da je kojim slučajem još jedan direktor bio tvrdoglav, imali bismo dvije usporedne pruge. Na sreću razum je pobijedio.

– A što bismo mi trebali učiniti za tog gospodina Traina?

Raider se nasmiješi.

– Sve je pomalo komplicirano. Glavna osoba u željezničkoj kompaniji Union Pacific je gospodin Durant, Thomas Clark Durant. O njemu sam čuo da je ambiciozan i pohlepan. Novac mu je sve u životu. Završio je medicinu, ali u tom zvanju očito nije našao životnu radost. Bježeći od dosade našao se na željeznici.

– I sad nas dvojica moramo juriti željeznicom zbog njegova promašenog poziva? – ljutito će Doc.

– Nije baš tako jednostavno. Durant se uključio u gradnju pruge zato što je to shvatio kao najbrži način da se domogne novca. Po tome se ne razlikuje od većine ljudi, slažeš li se? Svi bi se htjeli na brzinu obogatiti. No problem je u tome što je Durant amater. Da skratim, gospodin Train je angažirao našu agenciju da ispitamo slučaj. Train je uvjeren da Durant krade na najbjeđniji način. Krade svakodnevno, i to od dnevnih zarada radnika.

– Ne shvaćam – zamisli se Doc – Samo će se moćan čovjek upustiti u gradnju transkontinentalne pruge. Ako je to Durant, zašto bi se onda ponašao kao lopov? Nešto mi tu ipak nije jasno? Shvaćaš li? Za koji iznos ga optužuju?

– Za cijelu isplatu radnika. Nešto manje od milijun dolara.

– Opet ne razumijem. Ako krade od plaća radnika, kako onda plaćaju radnike?

– U tome i jeste problem. Radnici ne dobivaju plaće.

Raider i Doc su ubrzo izašli iz restorana. Vani je bilo ugodno i svježe.

– Da mene ne plaćaju ne bih radio – reče Doc.

– I to je problem – složi se Raider. – Željeznicu treba završiti. Svi to očekuju. Među radnicima su i tisuće Iraca, a njihov temperament je svima dobro poznat. Gospodin Pinkerton se panično boji. Među radnicima ima i Kineza. Njihovo raspoloženje je slično. Dovoljan dokaz da je sve krivo krenulo jest i to što su zatražili pomoć od naše agencije.

Nakon kratke šetnje vratili su se u hotel i svratili u bar.

– Gdje si ostavio kola s Judith? – upita Doc.

Kola su bila natkrivena i služila su kao Docova privremena i skromna ambulanta u kojoj je čuvao lijekove i instrumente. Judith je bila odana, stara kobilica.

– Kako smo se dogovorili, u Malad Cityju.

– Kako je Judith? – nastavi Doc.

– Da te netko čuje, pomislio bi da ti je Judith ljubavnica.

– Ona mi je i više od toga – reče Doc pomalo uvrijeđeno.

Doc se nalakti na šank i naruči piće.

– Upoznao sam onu crnokosu damu – značajno će Raider. – Moram ti priznati, slagao sam ti da je Cheyenne dosadan grad.

– Znam, lopove. Zato si me onako hitno potražio. To ti nikad neću oprostiti.

– Valjda se ne ljutiš?

– Zašto bih se ljutio? Očekujem da ćeš me upoznati sa svojom novom prijateljicom?

Raider se trenutak zamisli. Potom mahne rukom i crnokosa ljepotica se za tren nade kraj njih.

– Drago mi je, gospodice...

– prošapta Doc. – Ja sam doktor Weatherbee iz New Yorka.

Raider zakoluta očima. Po koji put ista priča, pomisli. No doktor se očito zauzeo da mu otme ljepoticu. Neće uspjeti. Ona mu je rekla da ni s kim nije vodila ljubav kao s njim, Raiderom, i da joj nije stalo do novca već do ljubavi, s njim.

Raider se htjede uvjeriti govori li istinu i odlučio je pustiti samu s Docom. Ispričao se da mora otići u sobu.

– Bilo mi je uistinu drago što sam vas upoznala – ugodnim će glasom crnokosa ljepotica. – Ali moram na posao.

– Razumijem vas, gospodice

– Doc reče ozbiljnim glasom.

– No ne bi bilo pošteno da se tek tako oprostimo, ne samo zbog vas već i zbog svih onih koji će večeras ili sutra biti s vama.

Djevojka ga zbunjeno pogleda.

– Znate, ja sam liječnik. Liječim razne bolesti. Da skratim, gospodin Raider koji je prije kratka vremena bio s vama, moj je pacijent.

– Što mu je? – uplašeno će djevojka.

– »Društvena« bolest, gospođice. Znate, čovjek koji mijenja tolike žene, neizbježno postaje žrtva te opake bolesti. Nema lijeka. Jedino što mu mogu propisati jest to da sa ženom više nikad ne ode u krevet.

Djevojčin užasnuti pogled sve je govorio.

– Ne gledajte me tako – Doc je uhvati za ruku. – Ipak nije sve tako crno. Na sreću imam najnoviji lijek koji tu bolest liječi upravo kod žena. Čudna igra prirode! Muškarci se nikad ne mogu izvući, ali je žensko tijelo nešto drugo. Liječnik sam i stoga sam odgovoran ne samo, prema svojim pacijentima nego i prema osobama koji su na bilo koji način u kontaktu s njima. zato ću vam večeras pokušati pomoći, i to besplatno.

Djevojka ga je netremice gledala.

– Vi ste divan čovjek, doktore. Sreća što sam vas upoznala. Ne bih htjela dugo čekati – reče pogledavši preko ramena na gomilu muškaraca. – Moram misliti i na njih.

Doc zadrža ozbiljan izgled, skupi obrve i reče:

– Najbolje da odmah učinimo sve što je moguće.

– Molim vas. Možemo u moju sobu.

– Možda je praktičnije kod mene. Tamo su svi lijekovi.

Doc je primi za ruku i povede u predvorje hotela. Raider je upravo silazio stepenicama.

– Što ovo znači? – ljutito upita. Nije vjerovao svojim očima.

– Stidite se. Ubila bih se da sam na vašem mjestu – plane djevojka i ljutito okrene glavu.

Doc slegne ramenima. lagani osmijeh zaigra u njegovim očima.

– Liječnik nikad ne smije misliti na svoj život, prijatelju. Pacijenti su uvijek važniji. Vidjet ćemo se Raideru.

II

Prije nego se ukrcao na vlak, onaj isti kojim je došao u Cheyenne, Doc je poslao poruku prijatelju u Malad Cityju da mu u Utah kola sa Judith.

Cyntia se ponašala kao da ga nikad prije nije vidjela. Bila je očito uvrijeđena. Docu je to odgovaralo. Konačno, crnokosa je ljepotica bila sjajna. Znao je da će još dugo o njoj razmišljati.

Raider je bio ljut na Doca. Nije htio s njim progovoriti ni riječi. Iz čista mira oteo mu je ljepoticu.

Nakon pet dana stgli su u Logan. Još jedan dan trebao im je da stignu u Brigham City. Tamo su već čekala kola sa Judithom.

Doc je pažljivo pregledao svoje stvari. Sve je bilo u redu. Boce i kutije s lijekovima čekale su nove pacijente. U posebnom skrovištu pod kolima bilo je oružje.

– Sve u redu? – škrto će Raider.

– Ne može biti bolje – odgovori Doc.

Potom se okrene Judithi i pomiluje je po glavi.

– Sjajno izgledaš, ljepotice – razdragano će.

Raider zakoluta očima. Poludio bi svaki put čuvši prijatelja kako se kobili obraća kao nekoj ljepotici.

– Kakav nam je sada plan? – požuri Doca.

– Večeras se moramo naći s nekim čovjekom. On je veza za dalje akcije.

– Tko je on?

– Znam samo to da se zove O'Malley i da mu je ponašanje ponekad čudno.

– Najmanje su nam potrebni ljudi čudna ponašanja.

– Slažem se, ali ja ga nisam odabrao, prijatelju. No nismo ga još upoznali. Možda nam se i sviđa.

– U to ime predlažem da popijemo piće.

– Uvijek imaš pravo – nasmiješi se Doc.

Zbog velikog broja mormona, okorjelih antialkoholičara, nije bilo jednostavno pronaći mjesto gdje se toči piće. U Brighamumu su bile samo dvije krčme. Jedna od njih bila je Brawley House gdje im je rečeno da će se naći s O'Malleyjem.

Njihov je dolazak izazvao znatiželjne poglede. Događalo se to na svakom mjestu gdje bi se prvi put pojavili. Raider je bio viši od Doca. Bio je naoružan do zuba i doimao se poput plaćenog ubojice. Doc je izgledao sasvim drugačije. Nosio je

staro prugasto odijelo, niske cipele i šešir s bijelim rubom. Bila je to oprema koju je na početku svake akcije brižno vadio iz skrovišta u kolima.

Kad su sjeli za stol i naručili bocu viskija, više nikome nisu bili zanimljivi. Znatiželjnici su tražili novu žrtvu.

Pinkerton je javio samo ime čovjeka s kojim su se trebali sastati. Doc i Raider su ispijali viski i pratili pogledom što se oko njih događalo. Nitko im nije prišao i Doc je već pomislio da taj O'Malley neće doći na dogovoreni sastanak.

Njihovu je pažnju ubrzo privukao razgovor za susjednim stolom. Dvojica muškaraca nešto su raspravljala s nekom ženom. Jedan je bio visok i jak, grubih pokreta i oštih crta lica. Drugi je bio sitan i blijed. Obrazi su mu bili okrugli i pomalo zažareni. Dok je podizao čašu, Doc opazi kratke i debele prste. Nosio je crni kaput od grube tkanine i izbljedu košulju. Bio je ćelav. Tek nekoliko pramenova bijele kose stršilo mu je iznad ušiju.

Žena je bila lijepa i mlada. Duga, plava kosa prekrivala joj je leđa. Crvene usne i dva plava oka neodoljivo su privlačili poglede muškaraca. Raider po razgovoru shvati da se zove Kitty i da ne radi u salunu, ali da često navrati na piće. Usput voli sresti muškarca s kojim će uz određenu cijenu provesti noć.

Doc se dosadivao. Taj razgovor ga nije zanimao, te je pogledom tražio nešto uzbudljivije.

– Neobičan čovječuljak – reče Raider.

Trudio se da čuje svaku riječ. Mali čovjek se nagnuo prema Kitty:

— Samo recite! Idemo, kad vi kažete!

Onaj drugi prasne u smijeh i zgrabi Kitty za rame:

— Mala, idemo!

Raider se na stolici okrene prema susjednom stolu.

— Dama se izjasnila — zamuca mali čovjek. — Rekla je da ide sa mnom.

— Slušaj, ti, nakazo! Ako sam ti dopustio da me počastiš pićem, to ne znači da ću dopustiti da guraš taj smrdljivi nos tamo gdje mu nije mjesto!

Mali čovjek iskapi čašu, zavuče ruku u džep i stavi novac na stol. Kitty se nasmiješi.

Krupni čovjek iznenada ustane. Sada je izgledao još veći i opasniji.

— Gubi se! — izdere se na maloga. U njegovu glasu više nije bilo milosti.

Raideru se prizor činio sve zanimljivijim. Osjećao je da je već trenutak da se i on uključi u razgovor. Htio je bar predložiti malom čovjeku da se premjesti za drugi stol, ali se iznenada sjeti jedne usputne rečenice koju je izgovorio taj smiješni čovječuljak. Dah mu zastane... »Gotovina... od plaće radnika...«

Raiderova ruka klizne prema opasaču. Zatim se okrene prema susjednom stolu i zaprijeti:

— Bolje da ovog prijatelja pustiš na miru!

Strančev pogled iznenađeno sijevne prema Raideru:

— Zar sam te nešto pitao? *Moje sekunde su dragocjene.

Samo metkom ti mogu napisati uspomenu...

Doc tek sada shvati da se nešto događa. Opazi slabašan osmijeh na Raiderovu licu. Raider polako ustane od stola, pogleda prema vratima i pokretom glave pokaže nepoznatom čovjeku da se izgubi. Ovaj još ništa nije shvaćao, ali je u Raiderovu nastupu bilo i suviše prijetnje. Bez riječi je poslušao.

Za Raidera je stvar time bila riješena. No kad se ponovno htio pridružiti Docu, krajičkom oka opazi da je čovjek stao. Instinktivno se bacio u stranu i usput povukao nogu stola. Da to nije učinio, metak bi ga pogodio u čelo.

Gadao je s poda, mirno i savršeno. Prvi metak pogodi stranca u rame, a drugi ga izbaci kroz staklena vrata saluna. Lomljava na trenutak zagluši prostor.

Raider pogleda prema Kitty i preplašenu čovječuljku.

— Ispričavam se zbog gužve, ali nije bilo drugog rješenja — reče.

Kitty se nasmiješi. Bila je toliko uzbuđena da se jedva osmjehnula.

— Sada je sve u redu — doda Raider. — Oprostite! Idem vidjeti je li vani sve u redu.

Na ulici su se već skupili znatiželjnici. Neki čovjek privuče Raiderovu pažnju. Imao je na glavi sombrero s bijelim rubom. Klećao je, gladeći rukom lice ubijenog.

— Žao mi je — reče Raider.

— On je prvi potegao.

— To je moj brat — podigne pogled čovjek s bijelim šeširrom.

— Uistinu tužno — nastavi Raider.

— Nikad vam ovo neću oprostiti.

— Ne bih ni ja da sam na vašem mjestu. Je li bio oženjen?

— Nije.

— Barem to! Nema djece. Najviše se razljutim kad za pokojnikom plaču djeca i žena.

Čovjek na koljenima glasno zajeca. Raider nelagodno pogleda oko sebe i zaključa da je najbolje da se vrati u salun.

Sjeo je pored Kitty. Čovječuljak je probljedio od straha. Raider pozove Doca da im se pridruži. Doc ga posluša i prenese ostatak viskija.

Čovječuljak pruži ruku i reče:

— Doktor Weatherbee, pretpostavljam. A vi ste vjerojatno Raider?

— O'Malley — zaključa Doc.

Mali čovjek kimne glavom i okrene se prema Kitty:

— Nisam imao prilike da se predstavim. Ja sam Patrick O'Malley. Mislim da ste vi najljepša žena koju sam ikad vidio.

Doc i Raider izmijene poglede. U prvi mah nije im bilo jasno kako će nastaviti razgovor. Pred Kitty nisu smjeli spomenuti nijedno ime. Osim toga, O'Malley je bio pijan, a Doc je o poslu volio govoriti isključivo s trijeznim ljudima.

Raider je bio nestrpljiviji.

— Najbolje da uzmeš ovaj novac, ljepotice. O ostalom ću se ja pobrinuti. Tvoj prijatelj će te zacijelo naći.

O'Malley jednim gutljajem isprazni ostatak viskija. Oči su

mu bile crvene i sjajne. Kitty zbunjeno pogleda Raidera, brzo zgrabi novac i usplahireno reče:

— Stanujem na kraju glavne ulice, u bijeloj kući. Dovedite ga za pola sata.

Raider kimne.

Kitty obide oko stola, poljubi O'Malleyja i prošapta:

— Vidjet ćemo se. Ovi ljudi su divni. Oni će te dovesti.

O'Malley je bio očito ganut. Htio je nešto reći, ali jezik mu se zapleo. Kitty još jednom pogleda Raidera i izjuri iz saluna.

— Gdje si odsjeo? — upita Doc.

— American Hotel — odgovori O'Malley nakon trenutka razmišljanja.

— Odlično. U istom smo hotelu.

O'Malley se značajno nasmiješi.

— Od tebe očekujemo upute — nestrpljivo će Raider.

O'Malley se trudio da mu glava ne padne na stol. Počeo je nešto mrmljati, no od svega se mogla razabrati samo riječ Durant. »... Svinja... krade radnicima...«

— Najbolje da večeras ne govorimo o poslu, gospodine O'Malley — reče Doc. — Sutra je novi dan. Predlažem da krenemo na spavanje. O svemu ćemo razgovarati za doručkom.

O'Malley se nije protivio. U jednom trenutku glava mu je ipak pala na stol.

— Vodimo ga u hotel — predloži Raider.

Doc je trenutak razmišljao.

— Ti idi s njim u hotel, a ja ću se javiti Wagneru.

— Wagneru? — iznenađeno će Raider. — Mislio sam da ćemo vezu održavati izravno s gospodinom Pinkertonom?

— Točno. Wagner je zadužen samo za telegrafsku vezu. Dakle, čekam te dok se ne vratiš iz hotela.

— Nemaš me što čekati. Sam pošalji taj brzojav.

— Što ti pada na pamet! — plane Doc. — To je tvoj posao!

— Moj posao? Gdje to piše? Baš dobro što si me podsjetio. O tome sam već davno htio razgovarati s tobom. Često se izvlačiš i pripisuješ mi neke specijalne poslove. Plaćen si koliko i ja. Sve dijelimo, pa i slanje brzojava.

— Ne žesti se, Raideru. Stvar je u talentu. Meni je lakše sastaviti rečenicu, a tebi spojiti žice. Zar je to uvreda?

Doc pomisli da je dobio bitku. Nije mu palo na pamet da je Raider u tom trenutku razmišljao sam o Kitty.

— Zaboravi — odlučno će Raider. — Žice me večeras ne zanimaju. Sam se penji po stupovima i šalji poruka koliko ti srce želi. Nemam inspiracije. Jasno? Konačno, budi sretan što te nisam skratio za glavu zbog crnokose.

Doc konačno shvati da je izgubio. Dirnuo je Raidera u najbolniju točku i sad se morao iskupiti.

— Neka ti bude — reče. — Sam ću javiti Wagneru da smo stupili u kontakt s O'Malleyjem. Šteta što je ovaj toliko pio — doda. — Mogli smo još štošta večeras učiniti. Ne vjerujem pijanima.

— A ja trijeznima — doda Raider ustavši od stola.

Pokušao je probuditi O'Malleyja, ali bez uspjeha.

Doc prasne u smijeh.

— Vidjet ćemo se sutra u sedam za doručkom.

— To je već bolji prijedlog — nasmiješi se Raider.

O'Malley je bio toliko pijan da ga je Raider gotovo unio u predvorje hotela.

— U kojoj je sobi? — upita recepcionara.

Ovaj se nagne preko stola. Raider shvati da se O'Malley stropoštao na pod i da ga recepcionar ne vidi.

— Oh, svećenik O'Malley — reče recepcionar nekoliko sekunda kasnije. — Prizemlje, soba broj sedam.

— Svećenik? — začudi se Raider.

Recepcionar kimne i nastavi svoj posao.

Kad ga je uveo u sobu i smjestio u krevet, Raider još jednom uzdahne:

— Svećenik! Ni u ludilu to ne bih pomislio!

Pet minuta poslije tražio je bijelu kuću na kraju glavne ulice.

— Gdje je moj prijatelj? — upita Kitty.

— Spava kao andeo — odgovori Raider.

— Zašto ste onda došli?

— Mislio sam da dama poput vas nikada ne smije čekati. Zato sam vam došao reći da vaš prijatelj večeras nije raspoložen za posjet.

— Očekivala sam ga jer je platio. Hoćete li uzeti njegov novac?

— Nikako.

Kitty se nasmiješi i pusti ga da uđe.

III

Sljedećeg jutra Doc je rano ustao. Noć je loše proveo. Bilo je to zbog teškoća što ih je imao šaljući poruku Pinkertonoj agenciji. Bez Raidera se teško snalazio. Tek nakon sat vremena vratio je pribor u tajno skrovište u kolima i uputio se u hotel.

Probudio se prije zore. Iznenada je shvatio da nikad prije nije imao pred sobom tako težak zadatak. O uspješnu završetku ovisila je njegova karijera.

Javnost je bila upoznata s gradnjom prve transkontinentalne pruge. O tome se svakodnevno pisalo i govorilo. Bio je to veliki pothvat.

Doc po prirodi nije bio romantičan. Nije se zamorio zvučnim novinskim vijestima o skorom završetku pruge. Pinkerton je tvrdio da taj pothvat neće ući u povijest, smatrajući ga jednom od mnogobrojnih prilika da se obogati šačica pohlepnih špekulanata. Donekle je imao pravo, jer je među radnicima bila većina ratnih veterana, bivših crnih robova te kineskih i, irskih emigranata. Svi su bili malo plaćeni.

Docova hotelska soba gledala je na istok, pružajući mu veličanstven doživljaj izlazećeg sunca. Daleki planinski masiv blago je podrhtavao u zlatnom titranju.

Predvorje hotela bilo je пусто. Činilo se da svi još spavaju. Doc se tiho išuljao na ulicu. Grad je još bio pust. Nije htio probuditi Raidera. Konačno, dogovorili su se da će

se naći za doručkom. Doc nije ni sanjao da je Raiderov krevet prazan i da je njegov partner u Kittynu zagrljaju.

Zapalio je cigaretu i uputio se prema niskim, bijelim zgradama na kraju ulice. Potom je skrenuo na sjevernu stranu, prema čuvenom Slanom jezeru. Trebalo mu je nešto više od pola sata da dođe do romantične obale. Osjećao je toplinu sunčevih zraka što su podrhtavale na mirnoj površini vode.

Doc je uživao u jutarnjoj tišini. U blizini nije bilo žive duše. Skinuo je prsluk i bacio ga na šljunak. Nekoliko trenutaka poslije učinio je isto s ostalom odjećom. Sunčeve zrake uvlačile su mu se u svaku poru. Učinio je nekoliko sporih koraka i skočio u vodu. Bila je hladnija nego što je očekivao. Duboko je udahnuo i zaronio.

Plutao je na leđima obuzet osjećajem da je vrijeme zauvijek stalo. Bio je daleko od obale. Okrenuo se i velikim zamasima zaplivaao prema udaljenoj točki gdje je bila njegova odjeća. Iznenada tišinu jutra zapara pucanj. Metak fijukne uz njegovo lijevo uho. Sljedeći ga okrzne s desne strane. Doc instinktivno zaroni. Nije mogao dugo roniti, jer je već bio na plitkom. Brzo je udahnuo i ponovo zaronio očekujući sljedeći pucanj. Sve je bilo tiho. Kad je ponovno izvirio, metak je fijuknuo daleko od njega. Pucanj se razlio s obližnjih, bijelih stijena. Nije mogao vidjeti lice čovjeka koji je pucao. Krajičkom oka uhvatio je samo bijeli sombrero.

Doc se domogne obale. Psujući potrčao je prema odjeći. Tamo je ostavio i revolver. Odmah je shvatio da neće stići napadača. Brzo se obukao i brzim korakom krenuo prema gradu.

Uletio je u predvorje hotela. Nadao se da je Raider već buđan. Tresnuo je vratima njegove sobe. Doček je bio iznenađujući. Umjesto Raidera, pred njim su stajala dvojica nepoznatih. Raider je sjedio na rubu kreveta. Nepoznati ljudi su držali uperene puške.

— Što ovo znači? — iznenađeno će Doc.

— Ubij me ako znam — odgovori Raider. — Došao sam prije pet minuta i ovoj dvojici postavio isto pitanje. Umjesto odgovora, drže me na nišanu.

— Zašto? — plane Doc.

— Zbog ubojstva — odgovori jedan od šerifovih pomoćnika.

— A vi ste mu prijatelj?

— Što vas se tiče tko sam ja — odbrusi Doc koraknuvši prema krevetu. Dočeka ga napeta puška. Doc zastane.

— Zbog kakva ubojstva te optužuju? — upita Raidera.

— Samo to mi nisu htjeli reći.

— Nemate pravo na bezrazložno hapšenje — ljutito će Doc.

— Zaista? — podrugljivo pogleda jedan šerifov pomoćnik.

— Tvrdim da griješite — energično nastavi Doc. — Ja sam doktor Weatherbee. U ovom gradu sam zbog posla. Uhapsili ste mog najboljeg prijatelja. Molim da mi to objasnite.

Umjesto odgovora, onaj s uperenom puškom pokaza drugom da pretraži doktora.

— Nisam znao da liječnici moraju nositi oružje — reče ovaj trenutak poslije.

— U poštenu društvu to nikome nije potrebno — odgovori Doc s gorkim prizvukom u glasu. — No ovaj grad je nešto drugo. Umalo sam na Slanom jezeru izgubio glavu.

— Kako? — Raider skoči s kreveta.

— Jedan pošten građanin je očito odlučio da me s tri metka ubije.

— Što ste tražili na jezeru?

— upita šerifov pomoćnik.

— Uživao u buđenju.

Raider prasne u smijeh.

Šerifovu pomoćniku to nije bilo smiješno. Ljutito je naredio Docu i Raideru da stanu jedan pored drugog i da stave ruke na leđa. Pinkertonovi ljudi su bili poslušni. Ništa nisu pitali. Doc osjeti kako ga puška gura prema vratima.

— A koga je moj prijatelj ubio? — ipak upita.

— Najljepšu damu u gradu — prasne šerifov pomoćnik. Očito mu je bilo dosta Docova nestrpljenja. — Jeste li čuli za Kitty Riley?

Raider nije imao vremena za odgovor. Gurnut uperenom puškom, posrnuo je prema vratima.

Iz hotela su ih povelili prema niskoj prizemnici s tablom na kojoj je pisalo: Šerifov ured.

Šerif je bio negdje vani. Poslušno su sjeli na drvenu klupu u uglu prostorije. Raider je drhtao od bijesa.

– Smiri se – pokušaj ga Doc umiriti. – To je vjerojatno zabuna.

Nakon desetak minuta čekanja, Doc nestrpljivo upita:

– Gdje je šerif?

– U svetoj kući.

– Što je to? – upita Raider.

– To sam i mislio – procijedi šerifov pomoćnik. – Bezbožnici! Niste zašli u crkvu otako ste se rodili.

– Gospodin Raider i ja smo okorjeli katolici – nakašlja se Doc. – Prvo mjesto koje smo htjeli pronaći u ovom gradu je upravo crkva.

– Niste mormoni?

– Oh, ne! Istina, neki naši prijatelji su mormoni.

Šerifov pomoćnik se zamisli.

– Opijate se, ha?

– Ne bi se moglo tako reći – nasmiješi se Doc. – To pripada prošlosti, vremenu kad još nismo vidjeli božansko svjetlo.

Šerifov pomoćnik htjede nešto reći, ali se predomisli.

– Rekoste da je ta dama, Kitty Riley, ubijena? – Doc pokušava nastaviti razgovor.

Ovaj kimne.

Doc se primakne Raideru i šapne:

– Znaš li išta o tome?

Raiderov je odgovor bio jasan i glasan:

– Kako bih znao! Ostavio sam je jutros živu i zdravu. Kad sam se vratio u hotel, zakucavao sam najprije na tvoja vrata, ali te nije bilo. Dobro sam se osjećao i htio sam s nekim podijeliti radost. Izišao sam na ulicu. Kad sam se vratio u svoju sobu, ova dvojica su me već čekala.

– Što rekoste, kako je umrla? – obrati Doc šerifovu pomoćniku.

– Prerezanoga grkljana – reče ovaj kratko.

– Jeste li barem pronašli nož?

– Takva pitanja sačuvajte za šerifa.

Nakon pola sata u šerifov ured ušao je visok i koščat muškarac sa crnim šeširom na glavi. Bio je to šerif. U desnoj ruci držao je Bibliju. U očima mu je sijevao neki plamen koji je Doc vidio samo kod ljudi pomućena uma.

– Gospod kažnjava grešnike, a ne ljude! – povikao je.

Doc i Raider su ustali s klupe.

– Kitty Riley je bila bludnica – nastavio je. – Prodavala je svoje tijelo za nekoliko dolara. Bila je ruglo u ovom gradu. Gospodu je dosadilo, a on nije na nju digao svoju ruku. Ona je njegovo dijete kao i svatko drugi. Nitko nije imao pravo da toj sirotoj bludnici oduzme život. Krivi ste zbog ubojstva i morate se suočiti sa zakonom.

Doc i Raider kao po dogovoru sjedoše.

– Nikoga nisam ubio – reče Raider. – Istina, noćas sam bio s njom, ali jutros sam je ostavio živu i zdravu.

Šerif skine šešir i sjedne za stol.

– Gospod nas je obdario mudrošću da utvrdimo zakon pred kojim ćete i vi odgovarati.

Doc htjede saznati kako je Kitty bila ubijena, ali se šerif nije obazirao na njegova pitanja. Shvati da je gubitak vre-

mena pokušavati doznati nešto od prvog čovjeka Brigham. Šerif je bio dovoljno zaglibio u svoje religiozno ludilo da se dalje od toga njim nije moglo razgovarati. Doc je imao još samo jedno pitanje:

– Što ćete s nama do početka suđenja?

Šerif se prvi put nasmiješi.

– A što bih s vama? Zatvorit ću vas. Tamo je mjesto grešnicima.

– Kad će početi suđenje? – umiješa se Raider.

– To ćemo odrediti naknadno – reče šerif okrenuvši se svojim pomoćnicima. – Odvedite ih. Vrijeda me njihova prisutnost.

Doc i Raider su se našli u ćeliji u stražnjem dijelu zgrade. Uz neugodan tresak željezna su vrata zalupila za njima.

Kad šerifov pomoćnik htjede otići, Doc se sjeti:

– Imam prijedlog – reče. – Iz ove ćelije više ne možemo pobjeći. Zašto nam ne biste odvezali ruke?

Ovaj trenutak razmisli. Shvati da svi ostali zatvorenici imaju slobodne ruke. Mogao je bez riječi odbiti Docovu molbu, ali on ipak otvori vrata i oslobodi im ruke.

Ćelija nije bila mala. Bile su unutra tri drvene klupe i uski prozor na vrhu zida.

– Najbolje da javimo u Chicago – predloži Raider.

– Nemoguće. Iz ove ćelije nikako ne možemo doći do slobodne žice. Kako bismo poslali poruku? Osim toga, po službenoj dužnosti ne smijemo otkriti tko smo. U ovom trenutku gospodin Pinkerton nam ne

može pomoći. Sve je to dio našeg zadatka za koji smo plaćeni. Najbolje da sami razmislimo kako da se izvučemo prije nego onaj ludak nešto poduzme. Imaš li prijedlog?

– Baš nikakav.

Doc zašuti. O nečemu je razmišljao. Iznenada se sjeti:

– A onaj O'Malley? Jeste li se jutros vidjeli?

– Nismo. Mislím da se trijezni.

– Moramo s njim razgovarati.

– Zašto? Kako bi nam taj jadnik mogao pomoći? Zaboravio sam ti reći, sinoć sam saznao nešto zanimljivo o njemu.

– Što?

– Mislím da je on irski svećenik.

– Baš to? – iznenadi se Doc.

Raider mu ispriča razgovor s recepcionarom.

– Možda je to baš dobro. Možda nas baš on može izvući.

– Ne shvaćam?

– Daj mi malo vremena. Smislit ću nešto.

– Nemoj uzalud, kao prije...

Doc se nasmiješi. Raider je imao pravo da ga zadirkuje. Računi još nisu bili sređeni.

– Od tebe tražim samo malo poštovanja, prijatelju – nasmiješi se Doc. – Vidiš da sam skroman. A kako sada stvari stoje, u Pinkertonovu uredu možemo neslavno završiti kao ubojice lijepe prostitutke. To nam baš ne bi bilo na čast, slažeš li se?

IV

Patrick O'Malley je poštenio Doca duga razmišljanja o tome kako da s njim stupi u vezu. Ovaj je o hapšenju čuo istog trenutka čim se našao u predvorju hotela. Svi su u gradu pričali samo o tragičnom kraju lijepe Kitty Riley.

Nije bilo lako iznenaditi čovjeka kao što je O'Malley. Odmah je odjurio u svoju sobu i navukao doličnu svećeničku odoru.

Došao je pred zatvorsku zgradu i energično gurnuo vrata. Pred njim je bio šerif.

— Dobro jutro, gospodine — pozdravi O'Malley. — Ja sam otac Patrick O'Malley. Kao čovjek kojeg gospod šalje došao sam ponuditi posljednju pomoć dvojici grešnika.

— Katolik? — upita šerif nagnuvši se preko stola.

O'Malley kimne.

— Nema takvih mnogo u ovom kraju — značajno će šerif.

— Zato je moj pohod još važniji — reče O'Malley i korakne naprijed te pruži ruku šerifu. Ovaj se zbuni, ali ipak odluči da ne uzvрати srdačnost. — Vi to vjerojatno ne znate, gospodine... — nastavi O'Malley. — Ta dvojica grešnika su zajedno sa mnom krenula na daleki Zapad. Doimali su se pristojnim građanima i time je moja bol veća. Ne usudim se pomisliti da su podigli ruku na nesretno biće, iako sam poslije čuo o kome je riječ — požuri Patrick.

— I?

— Došao sam zato pružiti

pomoć da se izvrši božja volja i da u njegovo ime pružim posljednju utjehu grešnicima.

Šerif se okrene u stolici.

— Vi ste Amerikanac?

— Naravno, gospodine — nasmiješi se O'Malley. — Zašto me to pitate?

— Zbog onih bijednika. Stranču ne bismo vjerovali.

— Potpuno vas razumijem. Čovjek na sve mora misliti da bi mogao takvima pružiti pomoć. Nije lako, no sve sam ja prošao. Svi mi dijelimo istu milost svevišnjeg. Zato sam ovdje. Molim vas, dopustite mi da onim nesretnicima pružim posljednju utjehu.

— Utjehu? — šerif iznenada ustane od stola. — Što pod tim mislite?

— Moraju se ispovjediti. To je najkraće što mogu reći.

— Ah, da. Je li to sve što želite?

— Da, gospodine. Ne treba mi više od deset minuta.

Šerif prošetala do izlaznih vrata i pogleda na ulicu. Oko zatvora se već skupila znatiželjna grupa žena i muškaraca.

— Ne znam smijem li vam to dopustiti — reče šerif ne pogledavši O'Malleyja. — Nikad se prije nisam našao u sličnoj situaciji.

— Ne razumijem vas, gospodine. Ovdje nije riječ o zakonu, nego o vjeri...

— Istina je. No dopustite da vas nešto upitam. Kad ispovijedate grešne ljude, govorite li isključivo engleski?

— Da. Latinskim se služim samo onda kad je to nužno. Ri-

jetke su to prilike. Engleski je uvijek prikladniji. Dajem vam riječ. Samo deset minuta, i to na čistom engleskom!

– Bit ću u blizini – uzdahne šerif.

O'Malleyjevo je lice bilo savršeno mirno.

– Divim se vašem razumu – reče. – Malo je velikih ljudi poput vas. Samo još jedno pitanje. Želite li čuti svaku riječ koju će mi grešnici povjeriti?

– Želim čuti sve što smijem čuti – odgovori šerif nakon trenutka oklijevanja. – Radite svoj posao, molim vas, a meni dopustite da obavljam svoj posao. Moram provjeriti što nosite sobom.

– Nemam ništa osim nužnih sitnica – mirno će O'Malley.

– Tu je i sveto vino.

– Vino?

– Da. Oh, zaboravio sam na vašu zabranu alkohola. No količina koja je potrebna za moj odnos s jadnicima neće ugroziti vaš zakon. Vjerujte mi, znam što radim.

– Da vidim to vino – nepovjerljivo će šerif.

O'Malley izvuče bočicu i pruži je šerifu. Ovaj se najprije uvjeri da ga nitko ne gleda, a onda pomirisa.

– Dakle, mogu li početi, gospodine?

– Požurite! – kratko će šerif.

Raider je prvi opazio O'Malleyja. Htio je nešto reći, ali je izraz Patrickova lica bio dovoljno jasan. Doc je šutio dok je šerif otključavao vrata ćelije.

– Pretpostavljam da poznajete svećenika, – reče šerif. –

Želi vam pružiti posljednju utjehu, iako smatram da je to gubitak vremena. No svatko radi svoj posao.

O'Malley je sada ledima bio okrenut šerifu. Očima je pokazao Docu i Raideru da moraju raditi sve ono što im on kaže. Izvukao je iz džepa bočicu i podigao je iznad glave.

– Kleknite! – reče.

Raider pogleda Docu. Ovaj bez riječi posluša O'Malleyja. O'Malley počne nešto mrmljati na latinskom.

– Rekao sam vam, samo engleski – javi se šerif.

– Oprostite, gospodine – prene se O'Malley. Potom se okrene Docu i Raideru i u nešto skraćenoj verziji započne oproštajnu molitvu. Otvori bočicu i prenese je Raiderovim usnama, a zatim Docu.

Podignuvši ruku, O'Malley pokaza da obojica ustanu. Kad to učiniše, O'Malley se okrene šerifu i reče:

– Sada je trenutak da čujem njihovu ispovijed.

– Slažem se – odgovori šerif. – No kad već moraju govoriti o počinjenom ubojstvu za koje ih i ja po zakonu terećim, mislim da to smijem čuti.

O'Malley duboko uzdahne.

– Obećali ste. Ispovijed je sveta. U tome grešnik mora biti sam sa svećenikom. Preko mene izravno govori s bogom.

– Imate krivo – šerif procijedi kroz zube. – Ubojstvo je ubojstvo.

O'Malley pogleda preko ramena.

– Ipak ćemo se dogovoriti, gospodine – reče. – Ja prvi moram čuti ispovijed. Poslije

ću vam sve reći što su povjerali.

Šerifov odgovor je bio tih i jasan. Pristao je i krenuo prema svom uredu.

Čim je nestao, O'Malley plane:

— Divno ste to smislili! U svemu nam je nedostajalo samo ubojstvo prostitutke. Momci, vi doista niste prisebni!

— Nikoga nismo ubili — plane Raider.

— O tome ćemo poslije. Smrt jedne žene nije toliko važna koliko životi onih nesretnika koji grade prugu. Jeste li spremni?

— Spremni? — nasmije se Doc.

— Da! Nemamo vremena!

Docov pogled se zaustavi na revolveru u Malleyjevoj ruci.

Minutu poslije šerif je stajao na vratima ćelije. Doc i Raider su ga gledali kako polako prilazi hodnikom, uzima ključeve i širom otvara vrata. U tom trenutku na hodniku se iznenada našla još jedna osoba. Bila je to nepoznata crvenokosa ljepotica. S uperenom puškom stala je iza šerifa.

— Draga Maureen — nasmiješi se O'Malley. — A vi se pobrinite da našem prijatelju bude ugodno ovdje.

— Ne brini — skoči Raider prema šerifu. — Ruke na leđa, nitkove! Mjesto ti je u ćeliji!

Sljedećeg trenutka šerif je zbunjeno gledao s druge strane zatvorskih vrata. Bio je vezan opasačem koji je toga dana tako ponosno nosio gradom. U ustima mu je bila najljepša marama koju je baš toga dana ponio.

O'Malley, Doc i Raider su slijedili lijepu Maureen. Na dnu hodnika bila je prostorija u kojoj su im šerifovi pomoćnici spremili oružje. Za tren oka ono je ponovno bilo u njihovim rukama. Pred zatvorskom zgradom čekala je na konjima grupa žena i muškaraca. Nisu to bili obični znatiželjnici.

— Vaši prijatelji? — Doc upita O'Malleyja.

— Moje stado, doktore.

Nije bilo vremena za razgovor. Trojica muškaraca stala su ispred grupe.

— Pazite! — poviče Doc, opazivši šerifova pomoćnika kako trči iza ugla zgrade.

Neki čovjek na konju nanišani i opali. Šerifov pomoćnik zatetura, a njegov revolver odleti u zrak.

Doc je bio zabljesnut sunčevom svjetlošću. Zatvorski zidovi nisu mu nimalo odgovarali. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da se snađe. Iza grupe konjanika stajala je njegova Judith.

— Ne vjerujem — uspio je promrmljati.

— Još manje ćeš vjerovati ako istog časa ne krenemo — doda O'Malley.

Docova kola su uistinu čekala. O'Malley i Raider su sjeli naprijed, a Doc s Maureen otraga.

Judith je poslušno krenula. Ubrzo su bili izvan grada.

— Nismo se ni upoznali — reče Maureen. — Kitty Riley je bila moja najveća prijateljica. Ja sam Maureen.

— Čuo sam što se dogodilo — reče Doc. — Uistinu mi je žao. Raider je nije ubio, a niti ja.

Maureen prasne u smijeh.

— Da mislim drukčije, ne bih bila s vama — reče.

— U to ne sumnjam — doda Doc.

Maureen je bila sjajna. Doc je bio posebno oduševljen njenim glasom. Bilo je u njemu nešto izuzetno, nešto poput žubora gorskog izvora.

Odmicali su prema jugu. I dalje ih je slijedila grupa naoružanih ljudi. Jahali su bez riječi. Lica su im bila mirna i bezizražajna.

— Tko su oni? — upita Raider.

— Moje odano stado — odgovori O'Malley. — Prate me gdje god krenem. Zahvaljujući njima mogao sam preživjeti kao katolički svećenik u Utahu. Ja sam im sve na svijetu. Zato moje mormonske kolege pucaju od zavisti. Nije lako naći tako odanu grupu.

O'Malley otpije gutljaj iz svoje bočice. Pogleda prema nebu i nešto značajno promrmlja na latinskom. Potom prasne u smijeh.

* * *

Doc se nepovjerljivo osvrtao prema Brigham Cityju. Nije mogao povjerovati da je naoružana grupa konjanika bila prema njima uistinu prijateljski raspoložena. Shvativši da ih štite i da ne namjeravaju otvoriti vatru na njih, opustio se i poveo razgovor s Raiderom.

Judith je bila problem. Ništa na svijetu nije je moglo nagoovoriti da ubrza korak. Zato su odlučili neko vrijeme hodati uz kola.

— Mislite li da su vaši prijatelji spremni za takav pothvat?

— Doc upita O'Malleyja objasnivši mu svoj plan.

— U to budite sigurni — kratko će svećenik. — Ako bude potrebno, svi će me oni pratiti i do pakla.

Doc nepovjerljivo pogleda iza sebe. Na konjima ih je slijedila grupa od osam muškaraca i četiri žene. Nitko od njih nije ni riječi progovorio. Njihova lica bila su bezizražajna.

— Čudim se zašto ne razgovaraju — reče Doc. — Putujemo više od sat vremena, a ni riječi nisam čuo. Nešto nije u redu?

— Zašto ne bi bilo? — iznenadi se O'Malley. — Zar su nešto krivo učinili?

— Nisam to rekao. Samo se čudim zašto su tako šutljivi.

— Gluhonijemi nikad nisu pričljivi, gospodine.

— Zar su svi gluhonijemi? — umiješa se Raider.

— Jesu.

— Zanima me samo znaju li išta o željeznici?

— Na žalost nisam imao vremena da im to objasnim — reče O'Malley.

— Bolje za nas. Moramo zavarati protivnika. Ne smijemo odati da nam je sjever konačan cilj.

— Drugim riječima, moramo ih zavarati — doda Raider. — Ovdje se razilazimo. Neka je svima sa srećom!

Doc je bio ganut. Znao je da nikad više neće naći prijatelja s kojim će tako jasno dijeliti misli.

— Zna li Maureen razgovarati s tim ljudima — Raider upita svećanika.

— To me ne brine — nasmi-
ješi se O'Malley. — Kad biste vi
imali ono što ona ima, razgo-
vor vam ne bi bio problem.

— Takav je život — nasmi-
ješi se Raider. — Dok ti budeš
u prvim bojnim redovima —
obрати se Docu — moj će zada-
tak biti da zaštitim damu.

— Neka ti je sa srećom —
Doc pokuša biti srdačan.

— Ipak mi nije jasno gdje
ćemo se na kraju naći — um-
iješa se O'Malley.

— Tamo gdje završava željez-
nica — reče Doc. — Sjeveroi-
stok, ako se ne varam?

— Točno. Znam koliko je do
tamo kilometara — doda
O'Malley.

— Da li još netko zna o
ovom planu? — upita Doc.

— Mislim da nitko ne bi ni
naslutio da imam neke veze sa
željeznicom.

— Odlično. Još su nam dobre
šanse da zavaramo protivnike.
Šerif će se pobrinuti da nam
priredi svečan ispraćaj, no to
nas neće iznenaditi. Nadam se.

— Mnogo sreće, Doc! — zak-
ljučči Raider.

O'Malley pokaza rukom i
istog trenutka oko njega se
stvari grupa gluhinijemih ko-
njanika. O'Malley izabra še-
stero — četvoricu muškaraca i
dvije žene.

— Ne znam je li pošteno
žene uvlačiti u sve ovo — reče
Doc poslije.

— One su ravnopravne sluge
božje, prijatelju — odgovori
O'Malley. — Osim toga, svaka
od tih žena koje sam odabrao,
prostrijelila bi ti glavu kad bi
se najmanje nadao! Dakle,
zbog njih ne moraš brinuti.

Zato je bolje da ne gubimo vri-
jeme.

Odlučili su da O'Malley na-
stavi put sa svojom grupom i
da u presudnom trenutku
pokuša nekim lukavst-
vom iznenaditi potjeru koja
im je zacijelo bila za petama.

O'Malley nije trpio da bilo
što sa strane remeti njegov sva-
kodnevni ritual. Povremeno se
okrećući prema gradu, izvlačio
je iz džepa bočicu s čarobnim
napitkom i krijepio se. Oprav-
dao se da to čini zbog zdravlja.
Doc ga je sa zanimanjem pro-
matrao. Raider mu je ponudio
pušku, ali je energični Irac od-
bio. Objasnio je da slične
darove nikada ne prima. Bio je
iznad svega miroljubiv, a pi-
štolj je nosio samo zato što mu
stane u džep. Istina, u zatvoru
ga je i povukao, no to je bila
jedna od rijetkih prilika.

Nešto više od sat vremena
jahali su prema jugu. Nije bilo
iznenađenja. Našavši se u gu-
stom šumarku, Doc predloži da
se grupa razdvoji.

O'Malley je s Raiderom i gru-
pom svojih izabranika skre-
nuo na desnu stranu brežuljka
i u galopu nastavio puteljkom.
Iza njih su ostali Doc i Mau-
reen.

— Mislim da će plan uspjeti
— Doc se obrati Maureen.

Do ovog trenutka nisu imali
prilike izmijeniti nijednu riječ.
Nije se čak ni zagledao u njeno
lice, a bilo je neodoljivo lijepo.
sledio se pri pomisli što bi sve
s njom mogao doživjeti. Kitty
Riley je bila lijepa djevojka, no
Maureen je bila nešto više od
ljepote. Iz nje je zračila zrelost
poželjne žene. Uvojci crvene

kose slijevali su joj se niz leđa, a prodorne zelene oči kao da su čitale svaku Docovu misao.

— Nema smisla da se divimo prirodi — prekine ga Maureen u romantičnom razmišljanju.

— Imate pravo — odgovori Doc.

Shvatio je da čak ni crvenokosa ljepotica nema razumijevanja za njegove osjećaje. Bezvoljno se okrenuo prema grupi konjanika koju mu je odredio O'Malley. Njihova su lica bila poput maski. Doc im htjede nešto reći, ali se sjeti da su gluhojemi. Energično je potegao uzde i pokretom ruke objasnio da nastavljaju put.

Judiht je bila poslušna. Kola su brzo odmicala obronkom. Kad su izišli iz šume, krenuli su desno, duž suhog korita riječice.

Raider i O'Malley su svojim tragovima trebali zavarati potjeru.

— Svakoj je vojsci potreban general — iznenada će O'Mally. — Slobodan sam da vas imenujem generalom, gospodine Raidere.

— Uistinu sam polaskan — spremno će Raider. — No bojim se da general mora znati jezik svojih trupa, a ja ga ne znam, oče — doda pogledavši nijema lica što su poslušno čekala zapovijed. — Oni me nikad ne bi razumjeli. Zato vas molim da preuzmete komandu.

O'Malley se trenutak zamisli.

— Ne smijemo čekati da nas iznenade — reče. — Nije vrijeme za ratne zavrzlake. Ostalo nam je malo vremena. Dakle, moramo naprijed, bez obzira što mormoni smišljali.

— Preuzeli ste komandu, oče — mirno doda Raider.

O'Malley je bio pomalo zbunjeno. Ispravio se u sedlu i duboko udahnuo, podigao ruku i jurnuo u galopu.

* * *

Nekoliko stotina metara ispred čekala je u zasjedi grupa mormona. Šuma im je zaklanjala vidik. Čekali su da O'Mally sa svojim konjanicima krene prvi.

Raider je poslušno slijedio O'Malleyja. Nišanio je točno kao nikad dosad. Prvi metak skinuo je jedan veliki bijeli sombrero. Gologlavi mormon je dvaput opalio prije nego je skliznuo sa sedla.

— Očekivali smo više od borbe, zar ne? — okrene se O'Malleyju.

— Bijeli sombrero je odletio. Obezglavljeni su. Od ovog časa s njima samo gubimo vrijeme.

— Ako vi tako mislite — složi se Raider. Znao je da bi suludi mormoni mogli naići na Doca, ali je Doc morao biti spreman na iznenađenja. Još luđe bi bilo krenuti prema gradu. — Bolje da ih ne gonimo, nego da se što prije sret-nemo s Docom — doda. — Hoću reći, dovoljno je da ga imamo na oku mi, a ne netko drugi.

— Slažem se — poviče O'Malley.

Ponovno južnom stranom, Raider iznenada opazi na zemlji bijeli sombrero. Sada je bio ukrašen s dvije male rupe. Raider se sagne i spretno ga podigne. Stavi ga na glavu i dovikne O'Malleyju:

– Odlično mi pristaje, zar ne?

– Ne razumijem se u šešire – odgovori O'Malley.

Desetak minuta poslije jahalili su visoko nad uvalom kojom su odmicala kola s dvojicom jahača. Raider se zadovoljno nasmiješi.

Konačno je bio siguran da njegov prijatelj nije u opasnosti. Doc u jednom trenutku pogleda prema stijenama i mahne. Umjesto odgovora, O'Malleyjeva grupa krene za njim.

Sljedećeg jutro stigli su u Promontory Point. Dan je bio blistav, a zrak čist poput suze. Raider zadovoljno dojuri do Docovih kola:

– Nije bilo tako loše, zar ne?

Doc se protegne u sedlu:

– Nisam navikao na ovako dosadna putovanja – reče. – No to ne znači da su nas prijatelji iz Brighama sasvim zaboravili.

Raiderov se pogled zaustavi na Maureen koja je zaspala uz Docovo rame.

– Dobro jutro, gospodo! – pozdravi.

– Dobro jutro! – sšeno odgovori Maureen. – Drago mi je što nas je ovo jutro zateklo žive i zdrave.

– I meni.

– Nadajmo se da nas sreća neće napustiti – reče Doc spazivši bijeli šešir na Raiderovoj glavi. – Otkud ti to? – upita.

– Lijep je, zar ne? – nasmiješi se Raider. Potom skine šešir i pruži ga Docu. – Neka ti ne smetaju ove grupe. Taj nije bio prijateljski raspoložen.

– Šešir mi je poznat – zamisli se Doc. – Već sam ga vidio.

– Mnogi nose takve šešire – Raider slegne ramenima.

– Možda – reče Doc vrativši mu šešir. – Ipak mislim da je ovaj poseban. Htio bih upoznati vlasnika.

– Možda ćeš uspjeti. Vjerujem da je toliko bijesan što je izgubio šešir da će ga uskoro potražiti.

Doc povuče uzde i Judith krene, a za njom ostali. U daljini su se nazirali obrisi gradilišta s kojeg se poput zmiје vijugala prva transkontinentalna pruga.

V

U Promontory Pointu je vladalo pravo ludilo. Sve je to bilo zbog mnoštva ljudi i gradnje pruge koja je trebala spojiti Istok sa Zapadom. Među radnicima bilo je najviše Iraca i Kineza.

Doc, Raider i O'Malley zapanjeno su promatrali prizor pred sobom.

– Čini se da dobro napreduju – reče Doc. – Zanima me koliko pruge dnevno postavljaju? – upita O'Malleyja.

– Nešto više od pola kilometra. Razumije se, pod uvjetom da radni dan traje šesnaest sati – odgovori O'Malley.

Raider nešto nejasno progunda, skine sambrero i kažiprst gurne u najveću rupu na njemu.

– Kakav nam je plan? – upita odsutno.

O'Malley najprije otpije gutljaj iz spasonosne bočice, a potom odgovori:

— Ja se moram javiti upravi Union Pacifica. Red je red! Konačno, moj posao se sastoji u tome da u duhovnom smislu zadovoljim potrebe irskih radnika. Mislim da bi bilo dobro da mi se Doc pridruži.

Doc ništa ne odgovori. Nije mogao glasno reći da razmišlja samo o tome kako će s lijepom Maureen provesti noć. Irci ga ni najmanje nisu zanimali. Da je mogao birati, prije bi se odlučio za Kineze, iako ni od njih nije očekivao neko uzbuđenje. Zamisao je možda ipak dobra. Zašto ne Kinezi! Odmah iznese O'Malleyju svoj prijedlog.

— Nemam ništa protiv. Svi smo ovdje zbog istog razloga, a taj je da što prije otkrijemo tko potkrada radnike. Kinezi proživljavaju istu nepravdu kao i Irci. A da li biste vi sa mnom, gospodine Raidere? — upita.

Raider ne stigne odgovoriti.

— Kad već netko mora biti s ocem O'Malleyjem, mislim da nećeš imati ništa protiv da mu časno služiš — brzo doda.

O'Malley se, sada već pripit, značajno okrene Raideru:

— Da li biste se pridružili mome plemenu? — upita.

— Prokletstvo! — plane Raider. — Ne želim nikoga vrijeđati, ali posljednji put sam bio u crkvi kad mi je bilo pet godina. Ni tad se to ne bi dogodilo, da mi otac nije zaprijetio batinama.

— Zar je to važno? — brzo nastavi O'Malley. — Mislim da od vas može postati sjajan svećenik. Imam i opremu.

Raider pogleda Doca. U ovako važnim trenucima uvi-

jek je htio imati ortakov blagoslov.

— Mislim da je zamisao odlična — nasmiješi se Doc. — Iskoristi priliku. Ne događa se svaki dan da ti netko širokogrudno ponudi svećenički posao. Osim toga, to će od tebe učiniti novog čovjeka, vratit će ti svu dobrotu koju si izgubio u ovom grubom svijetu. Družeći se sa mnom.

— Možda bi to tebi ipak bilo potrebnije, kopile... Oprostite, oče — okrene se O'Malleyju.

O'Malley pređe preko Raiderove primjedbe i upita Doca što on namjerava poduzeti.

— I dalje je sa mnom Judith s kolima. Nema razloga da se i dalje ne ponašam kao doktor Weatherbee. Ima li ovdje još koji liječnik. netko tko se brine o bijednim radnicima?

O'Malley se namršti.

— Nema — reče kratko. — Ako ne umru od umora ili neke zarazne bolesti, dokrajči ih zalutala indijanska striela. Posljednji put sam vidio liječnika prije dvije godine, još kad smo bili u Nebraski.

— Tako dugo si s njima? — iznenadi se Doc.

— Već četiri godine — odgovori O'Malley. — Mogao sam birati između gubavaca u Africi, i Iraca u gradnji željezničke pruge. Zaključio sam da ovdje mogu biti od veće pomoći.

— Vi ste divan čovjek, oče — reče Doc. Usput nije htio dodati da potpuno razumije zašto požrtvovni svećenik toliko pije. Vjerojatno je u četiri godine druženja s radnicima štošta vidio i doživio.

– A Maureen? Što ćemo s njom? – Doc upita O'Malleyja.

– Ona mora ostati s nama – spremno odgovori Raider.

– Nemoguće – reče Doc. – Svatko zna što znači častan život jednog svećenika. Mislim da Maureen može sa mnom, predstavljajući se kao bolničarka.

Raider sočno opsova. Shvatio je da je njegov prijedlog bio uistinu glup.

– A oni? – Doc pogleda prema gluhonijemima.

– Oh, oni ostaju sa mnom – reče O'Malley. Otpije potom još jedan gutljaj iz bočice i važno popravi pramen kose. – Dakle, gospodo, stigli smo do određenja. Htio bih vas upozoriti još samo na jednu stvar. Ovdje nema zakona i nema pravila ponašanja. Noći su opasne. Zločina ima koliko i zvijezda na nebu. Nikome ne vjerujte, iako ja to ne bih smio reći, jer sve ih volim kao da su mi rođena djeca.

– Imat ćemo to na umu, oče

– Doc kimne glavom.

– Još nešto – O'Malley se okrene Raideru. – Zovi me Patrick!

– U redu – složi se Raider dok mu O'Malley pokušava staviti oko vrata bijeli svećenički ovratnik. – Morat ćeš baciti šešir – doda.

– Ne mogu bez šešira – Raider skoro zacvili.

– Morat ćeš se priviknuti – energično će O'Malley. – Docu će poslužiti, a tebi može samo pokvariti posao.

Doc prasne u smijeh.

– Nosit ću ga i za tebe – reče. – Ako sretnem vlasnika,

dat ću mu tvoju adresu. Nadam se da nemaš ništa protiv.

Raider ne odgovori.

Doc se uputi prema Maureen, a O'Malley, Raider i grupa gluhonijemih konjanika prema upravi Union Pacifica.

* * *

Raider je brzopleto zaključio da će se brzo prilagoditi novoj sredini. Istina je bila drukčija.

O'Malleyjev dolazak je izazvao veliko uzbuđenje u privremenom naselju graditelja željezničke pruge. Postojala je samo jedna ulica što se protezala usporedno s već položenom prugom. Sve su kuće bile iste, jednostavne i na brzinu podignute, uglavnom drvene, uz izuzetak nekoliko šatora. Bila je tu i prodavaonica a u blizini i nekoliko soba za izuzetne, zalutale goste. I najstariji zanat na svijetu našao je svoje mjesto. Na kraju ulice, u šarenom šatoru nekoliko je ljepotica usavršavalo zanat.

U putujućem gradu ipak se moglo birati. Jedna drvena kuća proglašena je najljepšom, a u njoj je bio restoran sa salonom. Tamo su predradnici i direktori provodili beskrajno duge večeri.

O'Malley je znao kamo će povesti svog novoga kolegu.

– Jimmy! – O'Malley srdačno pozdravi čovjeka za šankom. – Tako mi je drago što te ponovno vidim. Da te upoznam – nastavi – ovo je moj dragi prijatelj, otac Johnny Raider.

– Zadovoljstvo mi je – nakloni se barmen. – Upravo nam to treba... Trebaju nam

časni ljudi koji će se boriti protiv grijeha.

Nekoliko pijanih radnika prasnu u smijeh gurajući se da oca počaste pićem.

Raider pažljivo pogleda oko sebe. Ljudi su uglavnom bili dobro odjeveni, iako se na prvi pogled vidjelo da im nedostaje sapuna i njege.

Za praznim stolovima sjedile su umorne dame, strpljivo čekajući mušterije. Čekale su da im pride neki muškarac i da barem jednu od njih povede u zavjesom odvojen prostor iza saluna.

Pogledaj ih samo kako sjede i piju, dok svaki od onih što ih povesti za ruku teškom mukom zarađuje bijedni dolar – šapne O'Malley.

Raideru se učini da O'Malley ne zna biti uvjerljiv. Govorio je kao da se ljuti na sirote dame, a činilo se da mu je ipak drago što ih vidi.

Jedna se ljepotica neskriveno divila Raideru. Raider se zadovoljno nasmiješi i htjede sjesti za njen stol, ali se u posljednjem trenutku sjeti da je svećenik i da tako nešto ne bi odgovaralo časnom cilju kojem služi. U sebi sočno opsova, otpivši gutljaj iz čaše za koju se O'Malley svesrdno brinuo da ne ostane prazna.

U salun su neprestano ulazili gosti. Neki od njih odmah su spazili O'Malleyja. Srdačno su ga pozdravljali, a on je važno kimao glavom. No neki su se trudili da ga ne vide. Raideru je odmah bilo jasno da i svećenik ima neprijatelja. Konačno, O'Malley se borio za radnike, a to je bilo dovoljno

da ga vodeći krugovi smatraju neprijateljem.

– Radujem se što dovodiš pojačanje, oče! – poviče jedan za šankom. Potom se okrene Raideru, pruživši mu ruku. – Drago mi je – reče. – Ja sam Simmons. Želim vam mnogo sreće u ovom gradu. Mislim da ste došli u pravo vrijeme.

– Što to znači? – upita Raider.

Simmons se od srca nasmije i svima naruči piće.

– Uskoro će tračnice biti spojene – reče. – Na slavlje stižu začetnici ovog pothvata. Durant je već ovdje, a gospodina Traina očekujemo svakog dana. Bit će pravi urnebes pri spajanju tračnica.

O'Malley je zabrinuto gledao u svoju čašu.

– Zar se nešto promijenilo otkako sam otišao? – upita Simmons ne podigavši pogled. – Dobivaju li radnici zaslužene plaće?

Simmons odmahne rukom.

– Sramota – promuca O'Malley.

– Nema smisla da se žalostiš, oče. Tako je sada i tako će biti uvijek. Bogati su sve bogatiji, a siromašni sve siromašniji.

Kad se Simmons udaljio, Raider upita:

– Ne razumijem zašto radnici rade kad ne dobivaju plaće?

O'Malley razmisli prije nego što odgovori. Isprazni čašu, zagleda se u odlučno lice Pinkertonova detektiva, a potom tužno reče:

– Što im je drugo ostalo? Od pruge se ne mogu tek tako

rastati. Učine li to, umrijet će od gladi, bolesti ili indijanske strijele.

Raider se rastuži. Mrzio je nepravdu. Nije shvaćao da netko ima srca otimati iz usta siromašnih. Osim toga, Raider je bio skroman i pošten čovjek. Volio je raditi i dolično živjeti. Doc ga je nervirao svojim ponašanjem. Doc je volio raskoš i otmjena društva. Istina, zbog posla se često morao truditi da pokaže baš takvu karakternu crtu, iako mu, po Raiderovu mišljenju, to nije bilo teško. Možda je ponekad zavidio Raideru, jer je on bio prilagodljiv i uvijek spreman za svaki zadatak. Da bi to nekako nadoknadio, Doc se potpuno saživio s »visokim društvom«, ponašao se kao i oni čak i onda kad to nije bilo potrebno.

Raider opazi da mu kolega O'Malley neće dugo izdržati uz punu čašu. Vidio je kako mu glava polako pada na šank. Osjetio je poštovanje i tugu prema čovjeku koji je sve svoje poklonio drugima.

— Tko zna kako se snašao onaj naš... — promrmlja O'Malley.

— Doc? — nasmije se Raider. — Ne brinite, taj se nikad neće izgubiti!

— Već smo se dogovorili — ukori ga O'Malley. — Ja sam Patrick, zar se ne sjećaš?

— Oprosti, zaboravio sam — Raider se pokušava iskupiti. Što ćemo sada?

— Bojim se da sa mnom ne možeš računati, Johnny. Kao što vidiš, možda bi mi najbolje godio hladan tuš, a onda malo sna. Poslije toga zamolit ćemo

našu braću da nam ispričaju što je novo. Radujem se što je stigao Durant. Mislim da taj lopov krade novac i da ćemo s njim imati još prilično posla. Upoznat ćete se. Neće ga to obradovati. On je često otvoren i ne štedi na riječima.

Raideru je nedostajao šešir. Počeo je razmišljati o susretu s Durantom. Zanimao ga je prvi dojam koji je u njegovu slučaju uvijek nepogrešiv. Ako je krao od zarada radnika, Durant zacijelo nije čuvao taj novac pod jastukom. Vjerojatno ga je slao u neku banku na istoku, a sve je to trebalo dokazati.

Raider odluči da razgovara o tome s Docom. Poželio je da je taj nitkov u blizini. Često mu je nedostajao. Doc je sada bio desetak kilometara dalje, s Kinezima, radnicima koje je zaposlila druga kompanija. Raideru ta kombinacija nije ništa značila, jer su obojica radila za Union Pacific i za gospodina Traina. Zar su u gradnji pruge toliko bitni kineski radnici da ih je Doc morao posjetiti? Raider ponovno opsova.

O'Malley je polako tonuo u carstvo snova.

— Vrijeme je da krenemo — Raider ga pokušava probuditi.

— Pametno, pametno, sneno progunda O'Malley.

O'Malley je zateturio. Noge su ga uvijek izdavale. Ipak je smogao snage i usput se nasmiješio nekolicini odanih vjernika. Nesigurnim je korakom izišao na ulicu. Raider mu je bio za petama.

Na ulici ih je dočekala zaglušujuća buka.

— Vjerojatno si se na ovo privikao — ohrabri ga Raider.

O'Malleyjevo lice je bilo blijedo.

— Zar se itko može priviknuti na ljudsku patnju? — tužno upita.

Raider nije znao što bi mu odgovorio. Bez riječi je krenuo za njim. Zastali su pred trošnim šatorom.

— Ne vjerujem da će ovo biti naša crkva — reče zaprepašteno.

— I crkva i dom, oče — odgovori O'Malley.

U šatoru je bio oltar napravljen od drvenih sanduka, prekriven sa dva bijela ručnika. Na vrhu su bile tri svijetle i sjajni metalni križ.

O'Malley posrćući produži prema dnu šatora gdje je bila prostrta slamarica.

— Baš sam umoran — reče O'Malley.

Sljedećeg trenutka već je bio pod pokrivačem.

Raider ponovno ostane sam. Ponovno je mislio na Kitty Riley. Kad sve to završi, vratit će se da pronade njenog ubojicu. Osvetit će njenu smrt i sa sebe sprati sumnju. Kakva god bila, volio ju je jednu dugu prekrasnu noć.

VI

Doc i Maureen su se bez buke našli u Central Pacificu. Gotovo da nitko nije opazio njihov dolazak. Doc je na svoja kola objesio ploču sa skromnim natpisom: Dr WEATHERBEE — LIJEČI SVAKU BOLEST.

U kineskom naselju osjećao se isti metež i ista buka. Rijeka

ljudi poslušno je i strpljivo postavljala tračnice prema dugo očekivanom cilju u Utahu. Lokomotiva je prispjela baš tog jutra s novom pošiljkom građevnog materijala i zaustavila se točno na zadnjem pragu tračnica.

Doc je odlučio predstavljati Maureen kao bolničarku i kao svoju ženu. U kolima je imao još jedan bijeli ogrtač.

Maureen je u svemu bila neobična. Sve joj je savršeno pristajalo, od visoko podignute kose, bijele trake iznad čela, bijelog ogrtača... No Doc pomisli da pretjeruje i da nije vrijeme za slična razmišljanja.

Malo pomalo okružila ih je grupa kineskih radnika.

— Želim vam dobar dan! — Doc srdačno pozdravi znatiželjnice, shvativši da će morati vikati, jer je buka uistinu bila zaglušujuća. — Ja sam liječnik. Ovdje sam da vam pomognem. Imam najnovije i najbolje lijekove. Usluge naplaćujem simbolično. Uz mene je sestra Maureen, uvijek požrtvovna i odana. Od vas tražim da se postrojite iza kola da bih vas jednog po jednog mogao pažljivo pregledati.

Nitko se ne pomakne s mjesta.

Doc se nagne prema Maureen i šapne:

— Donesi iz kola dvije boce sa žutim naljepnicama.

Maureen poslušna.

— Evo, pogledajte! — Doc podigne jednu bocu. — Ova čudotvorna tekućina pomaže modernom čovjeku. Njom ću vas liječiti.

Nekoliko Kineza brzo se povuklo prema gradilištu. Ostali su se uzvrpoljili na mjestu. Doc shvati da su se radnici uplašili vidjevši da im prilazi niski, debeli čovjek istočnjačkog izgleda u pratnji šestorice naoružanih ljudi. Još nekoliko radnika brzo se izdvoji iz grupe.

— Ovo ćemo protumačiti kao službenu dobrodošlicu — Doc šapne Maureen.

— Dobro jutro — srdačno pozdravi debeli Kinez čije su oči utonule u debelim obrazima. Sve je na njemu bilo smiješno, pa čak i frizura. Masnu i ne baš naročito gustu crnu kosu nosio je skupljenu i u konjskom repu podignutu na zatiljku. Bio je smiješno odjeven po zapadnjačkom ukusu, a isto je tako izgledala i njegova pratnja. Teatralno je stao, naklonio se zaželimši Docu i Maureen srdačnu dobrodošlicu:

— Drago mi je... Dopustite da se predstavim. Ja sam Hang LuChe.

Doc mu pruži ruku.

— Weatherbee, liječnik. Ova dama je bolničarka. Dolazimo s Istoka.

Hang Lu Che pogleda Maureen i duboko se nakloni. Potom se okrene Docu i reče:

— Htio bih s vama razgovarati u četiri oka.

Doc pogleda Maureen, slegne ramenima i poslušno krene za debeljkom prema šatorima nedaleko od gradilišta. Istog trenutka pomisli da je pogriješio ostavivši Maureen samu. Četvorica naoružanih slijedili su Hanga.

Hang pročitava njegove misli.

— Ne brinite za bolničarku. Moji će se ljudi pobrinuti da joj bude dobro.

Išli su uskom, prašnom ulicom koja je u tom metežu bila najprometnija. Prošli su pored dva saluna iz kojih se čula glasna glazba, prateći ih do ulaska u zgradu što se u toj gomili bijednih baraka uistinu činila raskošnom. Fasada je bila ukrašena orijentalnim figurama, djelom očito neslavnog umjetnika. Veliki, crveni zmajevi prekrivali su ulazna vrata, a iznad njih se na zidu protezao red egzotičnih lica, žutih i zelenih.

Doc je bio očaran bogatim namještajem. Soba je bila prostrana, a pod prekriven skupocjenim tepisima. Šarenilo slika visilo je po zidovima. Potom mnoštvo jastuka, a iznad svega neodoljiv i opojan miris sobe.

Pratnja je ostala vani. Doc i Hang Lu Che bili su sami.

— Molim vas, sjednite — ljubazno će domaćin.

— Hvala — nasmiješi se Doc.

Hang Lu Che se okrene prema vratima i zaplješće. Istog trenutka pojavi se mlada Kineskinja s velikim brončanim poslužavnikom. Ona se bez riječi uputi prema Docu i pored njegovih nogu stavi poslužavnik. Potom poput sjene nestane iz sobe. Doc zbunjeno pogleda poslužavnik. Na njemu su bile dvije porculanske šalice za čaj, porculanski čajnik i posudica s nekim njenim nepoznatim dodatkom.

— Hvala — reče Doc. — Ne znam čime sam zaslužio ovakav doček.

Kinez se samo nasmiješi i sjedne nasuprot Docu, nalije čaj i uzme svoju šalicu. Doc učini isto.

Doc je znatiželjno razmišljao što li je moglo biti u posudici. Strpljivo je gledao kako Hang Lu Che iz nje nešto uzima prstima i stavlja u usta.

— Poslužite se — reče. — Najbolji opijum. Nešto slično u ovoj zemlji nećete naći.

Doc se nasloni na jastuk. Istina, čuo je za opijum, ali ga nikad nije kušao. Još je to bila novost za običnog smrtnika. Znao je da je to čudo došlo s Istoka, da su ga donijeli kineski radnici i da ima magičnu moć. Sam učinak opijuma tog trenutka nije ga zanimao.

Nije se poveo za Hang Lu Cheom, već je prstima uzeo nekoliko štapića i pomirisao.

— Više volim udahnuti nego žvakati — reče.

Sinulo mu je da se to čudo može i udisati te se pokušao izvući. Razumije se, opijum ga nije zanimao, ali isto tako nije htio uvrijediti domaćina.

— Uдахnuti! — Hang Lu Che prasne u smijeh. Njegove oči, nos i usta kao da su potpuno nestali u debelom licu. — Dragi prijatelju, da bi se opijum mogao mirisati, treba ga zagrijati. Ja se samo šalim — nastavi. — Kao vrstan liječnik, i sami to znate.

I Doc prasne u smijeh.

— Razumije se, treba ga zagrijati, ali se kvaliteta i bez toga može ocijeniti. Mogu pouzdano reći da je ovaj sjajan, ali ne i najbolji.

Hangovo lice se sledi.

— Žao mi je što ne mogu ponuditi najbolji — procijedi. — No morate shvatiti da smo u divljini.

— Nisam tako mislio — Doc se pokušava ispričati. — Cijenim vašu gostoljubivost. Vrijeme je da vas pitam o čemu ste htjeli razgovarati u četiri oka.

Hang prekriži ruke preko trbuha i uzdahne. Sjedeći na jastuku, doimao se poput pravog Bude. Doc je jedva suzdržavao smijeh, no znao je da mora ostati pristojan gost. Strpljivo je čekao. Trebalo je dosta vremena prije no što je Hang važno progovorio:

— Ja sam ovdje liječnik — reče. — Ja sam ovdje više nego liječnik. Nije mi potrebna nikakva pomoć sa strane.

— Oprostite, nisam ovdje da bih se miješao u vaš posao. Daleko od toga! Prije svega, nikad nisam želio doći u ovaj grad. Ja i moja bolničarka... Zaboravih vam reći, ona je moja žena... Dakle, nas dvoje smo na putu za Kaliforniju. No vidjevši ovu bijedu, nismo mogli tek tako otići. Odlučili smo pomoći koliko možemo i...

— I nešto zaraditi — prekine ga Hang.

— I to, ako baš želite — Doc se nasmiješi. — Nadam se da vas zarađeni dolar u tuđem džepu ne može unesrećiti.

Hang Lu Che se udobnije smjesti na jastuku:

— Nije riječ o tome. Čini mi se da čovjek poput vas ne može udovoljiti zahtjevima svojih pacijenata. Da budem otvoren, vi ste bijelac, a oni su žute rase.

Doc trenutak razmisli, potom odgovori:

— Učili su me da su sva ljudska bića ista bez obzira na boju kože. Prema mom liječničkom znanju, bol u želucu je bol u želucu.

Domaćin naliže još malo čaja. Potom doda:

— Dvadesetak kilometara dalje radi se na drugom dijelu željezničke pruge. Onaj dio bit će uskoro spojen s ovim ovdje. Tamo su radnici vaše boje kože. Mislim da biste njima, mogli više pomoći.

Doc pokušava odglumiti da o tom dijelu pruge ništa ne zna. Otvoreno je pokazao ugodno iznenađenje, povjerivši domaćinu da će se vratiti na Istok. Dok je to govorio, osjećao je da Hang ne želi da on tek tako ode. Baš zbog toga Doc odmah ustane, značajno se nakloni i htjede zahvaliti na prijateljskom savjetu.

— Molim vas, nemojte tako...
— požuri Hang. — Nisam vas htio potjerati. Samo sam prijateljski predložio da svoju pomoć pružite tamo gdje je najpotrebnija i...

— I kako bih zaradio što je moguće više — Doc se podrugljivo nasmiješi.

— I to, doktore, Mi se razumijemo, zar ne?

Hang se trudio da pokaže što više razumijevanja.

— Još jednom hvala — reče Doc. — Vrijeme je da se vratim ženi i da je obradujem novostima.

Debeljko je vrlo teško ustao s jastuka. Doc mu htjede pružiti ruku, ali se predomisli. Grešku je već napravio s opijumom i nije htio biti brzoplet.

— Kamo žurite? — brzo će Hang Lu Che. — Moji ljudi su se ionako pobrinuli da se vaša žena dobro osjeća. Isto tako su na sigurnom mjestu vaša kola i kobilica. Ne bih želio da zaključite kako sam vas što prije htio otpremiti na drugo gradilište. Premda biste tamo lakše uspjeli, ja ću vam predložiti nešto unosnije. Zanima li vas uopće taj prijedlog?

Doc pokušava shvatiti na što ovaj cilja, trenutak razmisli pa reče:

— Rado ću poslušati svaki prijedlog, gospodine Che. Nisam krivo izgovorio vaše ime, zar ne?

— Hang Lu Che. Iznenađen sam, jer mi se rijetko tko obraća s »gospodine«.

Doc se nasmiješi.

— Zanimljiv sukob između istočne i zapadne kulture — reče. — No, o kakvom je prijedlogu riječ?

Hang ne odgovori. Ponovno se okrene prema vratima i zaplješće. Kad se pojavi mlada Kineskinja, on joj nešto brzo reče na kineskom.

— Rado bih da večeras budete moj gost — reče kad djevojka tiho zatvori vrata za sobom. — Uvjeravam vas da nećete požaliti. Konačno, imat ćemo dovoljno vremena da razgovaramo o poslu. Možda ćete prihvatiti moj prijedlog. Ako ne, ostat će vam u sjećanju lijepa večer.

Docu padne kamen sa srca. Znao je da mora doći do obrata situacije. Da je malo zabrljavio, vraški bi se namučio da riješi ovaj teški zadatak.

– Bit ćemo počašćeni, moja žena i ja, u vašem domu, gospodine. Hvala.

Hang se nasmiješi.

– Sjajno! Poslat ću da vas netko odvede do vaše žene. Znam da je pomalo teško u ovoj divljini osigurati smještaj za čovjeka vašeg ugleda, ali računam na razumijevanje. Večerat ćemo ovdje, u ovoj sobi. Poslat ću po vas, kad bude vrijeme.

Doc otvori vrata i izide. Stavivši šešir na glavu, zagleda se u daljinu, u mravinjak kineskih radnika.

– Težak posao, zar ne? – reče Hangu koji ga isprati na ulicu.

– Dobro je što će i ovo biti uskoro završeno – odgovori ovaj. Pored njih se našao momak u svilenj odjeći. Hang mu objasni da povede Doca do kuće u kojoj je bila Maureen. Nekoliko trenutaka poslije Doc je bio u maloj sobi iza većeg saluna u gradu. Maureen je bila zadrijemala kad je ušao. Kratko joj je rekao da su pozvani na večeru.

– Jesi siguran da je pametno ostati u ovoj ludnici? – upita.

– Zašto to pitaš? – Doc skine kaput i zamisli se.

– Zato što ne želim na kraju balade biti prodana u neki orijentalni bordel.

– O tome ne brini – Doc se nasmije. Usput je opazio da je Maureen čedno spustila kosu i još čednije otkopčala dva gornja dugmeta na košulji. – Konačno, ovdje svi misle da smo muž i žena.

– I time odmah zahtijevaš svoja bračna prava? – Maureen zlobno upita.

– Ja sam od onih koji u životu ništa ne zahtijevaju, gospodo Weatherbee, ali se ponekad osjećam poput djeteta, pa bi mi trebalo malo nježnosti.

Doc skine čizme i čeznutljivo pogleda crvenokosu Maureen. Sjedila je na rubu kreveta. Bila je najljepša od svih žena na svijetu. Doc je imao dobar nos i još bolje oko.

Maureen zahihoće.

– Što je smiješno? – upita.

– Ti si smiješan. Ne razlikuješ se mnogo od ostalih muškaraca. Kad skinete gaće, svi ste isti.

Doc se zarumeni poput djevojke koja prvi put sluša udvaranje. Potom prasne u smijeh i otkopča košulju.

– Prilično si siguran u sebe? – upita Maureen.

– Ponekad.

– Cijeli dan se nisam družila s muškarcima, doktore.

– Više bih volio kad bi me zvala »dragi«. Supružnici se moraju nježno oslovljavati. Konačno, ovo druženje možemo shvatiti kao medeni mjesec.

Maureen je pomno pratila Docove ne baš sigurne pokrete dok je otkopčavao pojas i skidao hlače. Lice joj je postajalo sve rumenije. Podigla je ruku, zabacila kosu i tiho prošaptala:

– Požuri, dragi!

Nije ga morala dvaput pozvati.

Poslije kad joj je htio nešto reći, Maureen je usnula poput djeteta. Nije je htio buditi. Bilo

je vremena da joj kaže da je najdivnija žena na svijetu.

VII

Raider je spavao nepunih dvadeset minuta. Probudilo ga O'Malleyjevo hrkanje. Tiho se iskrao iz šatora i izišao na poslijepodnevno sunce. Nije znao što bi, pa je krenuo prema mjestu gdje su irski radnici neumorno postavljali željezničke tračnice. U glavi mu je odjekivalo jednolično udaranje čekića.

Radnici su izgledali kao prikovani uza zemlju, poredani u dugom redu s obje strane pruge. Stotinjak metara dalje, na zadnjoj postavljenoj tračnici stajala je lokomotiva s tri vagona. Malo dalje stražarila je grupa konjanika. Njihov je zadatak bio da spriječe nenadani napad Indijanaca.

Raider je zastao pored grupe radnika koja je pripremala zemlju za polaganje pruge. Svi su bili goli do pasa, preplanuli od sunca i prašni. Dvojica predradnika nisu štedjela grla:

— Brže, lijenčine, brže! Niste na izletu! Za ovo ste plaćeni pa se i pokažite!

Raider je htio krenuti prema drugoj grupi upravo u trenutku kad je jedan radnik stao kao ukopan, podigao ruke, zategurao i pao na leđa. Lopata je pala metar dalje. Istog trenutka do njega je dotrčao celavi predradnik. Zamahnuo je pesnicama, zaprijetivši da će ga ubiti ako odmah ne ustane. Radnik je bio pri svijesti, ali

bez trunka snage. Podigao je ruku kao da traži pomoć. Predradnik ga bez milosti udari čizmom u leđa.

Raider shvati da se nekolicina radnika suzdržava da ne bace lopate na predradnika. Odlučio je da se ni on ne miješa, no vidjevši kako se radnik jedva diže, i kako ga predradnik nemilosrdno udara po licu, Raider ne izdrži. Na vrijeme se sjeti da se predstavlja kao svećenik i da tako i samom sebi može olakšati neprilike. Brzo se progura između radnika i odlučno reče:

— Pustite da pomognem ovom čovjeku. Ja sam otac Raider, vaš novi svećenik. Ovaj čovjek je bolestan.

Premda je bio viši od predradnika, znao je da je ovaj snažniji. Irčevo lice se ukćilo od bijesa.

Raider mu okrene leđa i sagne se, pokušavši pomoći radniku da ustane. I ovaj put spasio ga je budni krajičak oka. Irčeva teška ruka zahvatila mu je samo rame. Raider se na vrijeme izmakao, dočekavši ga s obje ruke. Brzim pokretom šake raspali ga preko nosa. Krv oblije zajapureneno lice.

Predradnik je bio iznenađen. Od svećenika nije očekivao tako snažan udarac. Zateturao je. Raider ga dočeka koljenom. Ovaj se poput vreće stropošta na zemlju.

— Žalim zbog ovog nesporazuma — Raider se obrati radnicima. — No pošteno sam ponudio pomoć ovom jadnom radniku. To bi učinio svaki svećenik.

Poveo je radnika prema kolima s vodom, poprskao ga po licu i predložio da se odmori dok mu ne bude bolje.

Nakon kratkog vremena radnici su se vratili poslu. Ponovno je odjekivao tupi zveket lopata.

Raider shvati da mu to nije trebalo. Osjetio je na sebi poglede, pogotovo predradnika koji su dojurili sa svih strana, vidjevši da je iz nekog razloga posao iznenada zastao. Baš kad se htio vratiti u svoj šator, vidje O'Malleyja kako mu žurno ide u susret. Gurao se pored grupe Iraca što je odnosila tijelo onesviještena predradnika.

— Što mu se dogodilo? — upita O'Malley trljajući oči.

— On i ja smo se malo porječkali — kratko će Raider.

O'Malley pogleda Raiderovo tvrdo lice i upita:

— Jesi ga ti udario?

— U obrani.

— Ne dolikuje tvom pozivu, oče Raidere — O'Malley tužno pogleda prema gradu odakle brzim korakom stizala dvojica u tamnim odijelima. — A to će ti uskoro još netko reći.

Jedan je bio nizak, mršav i ćelav. Drugi je bio grublji, jači i s nešto više kose. Činilo se da O'Malley poznaje obojicu. Srdačno im se nasmiješio.

Nijedan ne uzvрати osmijeh. Onaj niži kratko upita:

— Dakle, oče O'Malley, opet stvarate gužvu?

O'Malley bespomoćno strese glavom.

— Tko je ovaj? — upita onaj grublji.

O'Malley se glasno prekori što ih prije nije upoznao.

— Otac Raider — reče. — Moj kolega. A ova gospoda ovdje su šefovi u službi gospodina Duranta.

Raider pruži ruku. Grubijan nešto promrmlja i uzvрати stisak, dok se ćelavac ne pomakne s mjesta. Raider opazi dubok ožiljak što se protezao od gornje usne do lijeve sljepoočice.

— Što se ovdje događa? — upita grubijan.

O'Malley bespomoćno slegne ramenima.

— Ništa. Samo nesporazum.

Ćelavac je što prije želio završiti razgovor.

— Gospodin Durant vas očekuje u svom uredu, oče O'Malley — reče.

— Sada? — iznenadi se O'Malley.

Obojica kimnu.

O'Malley upita može li s njim i otac Raider.

— Mislim da može — reče grubijan nakon trenutka razmišljanja.

Raider je šutio. O'Malley ga značajno pogleda:

— Za nekoliko trenutaka imat ćeš čast upoznati jednog od najvećih američkih poduzetnika, gospodina Thomasa Duranta, najdivnijeg čovjeka na svijetu.

Dok su koračali uz prugu, Raider je razmišljao jesu li Durantovi ljudi čuli zajedljivu opasku. No to i nije bilo važno. Kakav god bio taj Durant, Raideru je značio korak bliže cilju.

Šutke su išli prema vagonima u kojima je bila smještena željeznička uprava. Oko vagona bila je postavljena

straža. Dvojica naoružanih stajala su pored ulaza. Propustili su dva Durantova čovjeka, te O'Malleyja i Raidera. Stražari su bili očito neprijateljski raspoloženi.

Vagon je bio podijeljen na dvije prostorije. Prva u koju su ušli bila je mala i neugledna, poput tisuću drugih poslovnih čekaonica. Između dvije kožne fotelje stajao je jednostavan stol s petrolejkom. Kroz razmaknute zavjese na prozorima probijalo je jako sunce.

Čelavac zakuca na vrata druge sobe.

— Udite! — začuje se oštar glas.

Čelavac otvori vrata i propusti O'Malleyja.

Raider je morao pričekati. Ubrzo se i on našao u raskošno uređenoj sobi. Sve je bilo savršeno skladno. Kožom obloženi zidovi bili su nešto svjetliji. Slike u ulju s drvenim jedrenjacima zauzimale su najznačajnija mjesta.

U uglu je bio mali stol prekriven kožom, a na njemu velika posuda sa svježim voćem. Čovjek je sjedio u sjeni. Raider u prvi mah nije mogao razabrati njegovo lice.

O'Malley energično pride stolu i reče:

— Dobar dan, gospodine Durante.

— Dobar dan, oče — odgovori čovjek ustavši. Obide stol i pruži ruku Raideru. — Još jedan svećenik — doda.

Raider kimne. Odlučio je da se drži skrušeno, jer je očekivao da će zateći izuzetniju osobu, dostojnu tog velikog povijesnog pothvata. No Durant

je po svemu bio prosječan. Bio je blijed, srednje visine, srednje inteligencije. Čak mu ni kosa nije bila naročita. Nije se moglo reći da sijedi niti da ćelavi. Raider se od srca rastuži. Očekivao je izražajniiji prizor. Ostala je tek nejasna tajna u Durantovim očima. Nisu bile obične. Samo su mu oči govornile da nije poput tisuće drugih poduzetnika.

— Jeste li za vino? — upita Durant.

Raider se okrene O'Malleyju. Njegove oči istog trenutka zaplame neobičnim sjajem.

— Sa zadovoljstvom, gospodine — nasmiješi se O'Malley.

— Nemam ništa protiv — skromno će Raider.

Durant naredi svojim ljudima da napuste sobu. Potom ponudi Raideru i O'Malleyju da sjednu za stolić pored prozora. U međuvremenu se pojavio momak sa srebrnim poslužavnikom, na kojem su bile uredno postavljene srebrne čaše i najbolje vino.

— Za crkvu! — Durant podigne čašu. — Bez božje pomoći ovaj veliki pothvat nikada ne bismo okončali — reče.

Raider zadrži umiljat osmijeh. Čudio se što mu tako jednostavno polazi za rukom kontrolirati svaki osjećaj.

Durant brzo ispije čašu. Opuštio se u fotelji, prebacivši nogu preko jastuka na podu. No njegovo je strpljenje kratko trajalo.

— Što ste uopće htjeli?! — povika na Raidera. — Prebili ste mog predradnika. Znate li što to uopće znači?

Raider se zamisli, otpije gutljaj i tek tada reče, ne skrenuvši pogled s Durantovih očiju:

— Vaš predradnik se loše ponio prema mome stadu. Kad sam pokušao zaštititi jedno bi-jedno biće, predradnik me napao!

Raider krajičkom oka opazi da se O'Malley nasmiješio. Očito je bio sretan kako napreduje njegov učenik.

— Je li to istina? — Durant upita O'Malleyja.

— Vjerujem ocu Raideru — odgovori O'Malley. — On ne bi ni muhu zgazio, a kamoli lagao, gospodine.

— Ne zanima me njegov karakter — kruto će Durant. — Ovog trena želim samo istinu. Molim vas, govori li ovaj čovjek istinu?

— Ne mogu pouzdano tvrditi — reče O'Malley. — Nisam bio tamo. No mogu li dobiti još malo vina?

Durant natoči O'Malleyjevu čašu. Pogledavši Raidera, reče:

— Ne znam zašto, ali vjerujem vam. Znam da moji predradnici često gube strpljenje. To je samo zato što svi želimo da se ovo što prije završi. Otud sve neprilike. Moram vas upozoriti da neću imati strpljenja za vaše miješanje u sporove koji prelaze nadležnost crkve. Mislím da sam bio dovoljno jasan?

O'Malley i Durant su se upustili u raspravu oko crkvenih pitanja i oko uloge religije u gradnji transkontinentalne pruge. Za to vrijeme Raider je pogledom preletio po sobi, znatiželjno pretraživši svaku poje-

dinost. Nije bio zadovoljan. Trebalo mu je više vremena. Ponovno je požalio što Doc nije u blizini. Uz njegovu pomoć mogao je više toga riješiti.

Prepustio se sjetnu razmišljanju. Tugovao je za nekim dalekim i njemu samom nepoznatim mjestom. Po prirodi sam romantičar, pokušavao se utješiti.

Ponovno se vratio stvarnosti. Durant i O'Malley su živo raspravljali. Irac je bio sjajan. Bibliju je znao napamet. Navodio je tako životne primjere da je Durant umalo povjerovao kako će svijet propasti ne učini li ono što predlaže O'Malley.

— Duša i tijelo su jedno — O'Malley značajno završi misao.

Durant se blago nasmiješi.

— I vi se s tim slažete, oče? — upita Raidera.

— To je jedina istina — skrušeno će Raider.

Durant se zamisli. O'Malley mu pokuša skratiti muke:

— Ljudsko biće je vrlo jednostavno — reče.

Raider ne izdrži i glasno se nasmije. Durant prihvati njegovo raspoloženje.

— I ja to mislim — doda. Kad nam je već jasna ljudska priroda, učinimo nešto da molitvenik i dalje ostane molitvenik, a prazan želudac da odsad bude pun. To će mnogima ispuniti praznu dušu. A vi, barem mi pomozite da otkrijem tko krade taj novac! — gotovo povike.

O'Malley i Raider su se zbunjeno pogledali.

— Kakav novac? — upita Raider.

– Netko krade novac koji pripada radnicima koji za ovu prugu daju živote! – žestio se Durant.

– Ja sam mislio da... – Raider na vrijeme prekinе misao. Sreća što je Durant bio toliko zanesen da nije čuo ovu upadicu.

– Iznenadeni ste, zar ne? Ni meni nije bilo lakše kad sam to prvi put čuo. Po mojoj procjeni, riječ je o tri stotine tisuća dolara. A što je najgore, neki su uprljali prst u mene!

– Tko to? – zbunjeno upita O'Malley.

– Gospodin Train!

O'Malley pruži ruku prema boci s vinom. Već je bila prazna. Postiđeno povuče ruku na koljena i upita:

– Sumnjate li na nekoga?

Durant plane:

– Ne mogu ja ništa sumnjati! Kad bih nešto znao, sve bih sam riješio. Jedino je jasno da prolazi kroz toliko ruku da na kraju nitko ne može biti kriv. Znam samo to da zarada radnika uredno stiže svakog tjedna. Nekamo odlazi, netko je uzima. Hoću reći, u trenuku kad treba isplatiti radnike, više od polovice ih ostaje kratkih rukava. Ne shvaćate, zar ne? Ni ja ne shvaćam. Jedino se nadam da će za nekoliko tjedana biti dovršena pruga, a time će prestati sve moje muke.

Raider se pokušava pribrati. Durant ga je uspio tako munjevito zbuniti. Ništa nije shvaćao. Ako taj čovjek govori istinu, to znači da će Docov i njegov posao biti trostruko teži. Koначно, mislili su da je Durant

glavni krivac za sve. Čini se da je krada širih razmjera i da ih krivac ne čeka skrštenih ruku.

Raider je ipak sumnjao u Durantovu iskrenost. Ovaj je napomenuo da je upravo gospodin Train naredio da se povede istraga o tome tko krade radničke plaće. Prema tome, da bi se zaštitio, Durant je morao okriviti nekoga drugog.

Raider se odmah htio naći s Docom. O'Malley mu svojim pitanjem nije pomogao:

– Možemo li nešto pomoći, gospodine? – istrčao je.

Durant se zamisli, zažmirka očima i tek onda odgovori:

– Da, mislim da možete. Vi jedini možete slobodno među radnike. Možete ih umiriti, reći im da će dobiti plaće... Istina, s malim zakašnjenjem, ali...

Durant nije očekivao da će mu svećenik izravno pomoći u hvatanju lopova. Njima je bio namijenjen samo jedan zadatak.

– Da, da – reče O'Malley. – Upravo je naša dužnost da budemo s ljudima, da ih saslušamo, umirimo. O cijelom slučaju bih ipak morao znati nešto više.

Durant kimne.

O'Malley ustane i reče Raideru:

– Oče, nas dvojica moramo porazgovarati. Čini se da je naša misija važnija nego što smo mislili. Nije riječ samo o spašavanju duša. Možda ćemo ući u povijest kao ljudi uz čiju je pomoć dovršena transkontinentalna pruga.

I Raider ustane pričekavši O'Malleyjev sljedeći pokret.

Durant kratko reče:

– Pozivam vas na večeru. Tada ćemo o svemu potanko razgovarati. Gospodo, uvjeravam vas da će vaš trud pamtiti svaki Amerikanac kojem će olakšati život spajanje Istoka sa Zapadom.

O'Malley i Raider krenu prema vratima. O'Malley se sjeti:

– U koliko je sati večera?

– U šest – odgovori Durant.

Izišavši iz Durantova vagona, O'Malley i Raider su krenuli prema šatoru koji im je služio kao crkva.

– Vjeruješ li tom čovjeku?

– upita Raider.

– Naravno da mu ne vjerujem, ali mi je jasno, iako nisam detektiv, da sada imamo više izgleda da saznamo kamo odlazi novac.

– Moram se sastati s Docom – reče Raider.

– Nemoguće. Dogovorili smo se o večeri. Nećeš imati vremena.

Raider tiho opsova, O'Malley je imao pravo.

– Predlažem da uđemo u crkvu i da se pomolimo. Poslije toga otvorit ću najbolju boca vina – nasmiješi se Irac.

VIII

Hang Lu Che je Docu i Maureen priredio sjajnu večeru. Govedina je bila servirana u specijalnom umaku po drvenom kineskom receptu.

– Nikad nisam sanjao da ću u srcu divljine uživati u tako izvrsno priređenoj hrani – reče Doc.

– Čovjek se mora truditi da uživa što je moguće više bez obzira gdje se nalazio – nasmiješi se Hang Lu Che. – Zar nije tako, gospodo? – upita Maureen koja je sjedila na svilenim jastucima pored niskog stola.

– Slažem se s vama – reče Maureen. – Samo bih vas htjela ispraviti da i žene imaju pravo tragati za najljepšim stvarima u životu.

– Ovdje u Americi žene uživaju ravnopravnost, a tako nije u Kini – Hang značajno kimne glavom.

– Čuo sam da su Kineskinje najljepše žene na svijetu – reče Doc.

– Možda – nasmiješi se Hang Lu Che i ustane od stola.

Objed mu je očito prijao. Vidjelo se to i po velikom trbuhu. Maureen ne izdrži, prekrije ubrusom usta i nasmije se. Njihov domaćin je uistinu bio smiješan čovjek.

Hang pljesne rukama i u sobi se istog trenutka pojavi mlada djevojka i momak koji je tog popodneva ispratio Doca iz Hangovih odaja. Gazda im nešto reče na kineskom i oni se brzo povuku. Nekoliko trenutaka kasnije donijeli su poslužavnike s kojih se širio poznat i opojan miris opijuma.

– Molim, poslužite se!

– Što je to? – upita Maureen.

– Opijum – reče Doc ustavši od stola. – Kažu da je dobar i protiv bolova.

– Niste to rekli osobito uvjerljivo. Čini mi se kao da sumnjate, doktore.

– Ne sumnjam, ali isto tako ne mogu pouzdano govoriti o nečemu što ne poznajem. Mogu govoriti samo o onome čime se služim u svojoj liječničkoj praksi.

Hang se nasmiješi, obrisavši ruke o prednji dio svilene odore. S naporom ponovno sjedne, pokuša udobno smjestiti noge, potom reče:

– U našoj kulturi makovi su godinama imali magičnu moć. Zbog njih smo vodili ratove.

Maureen je znatiželjno gledala u poslužavnik. Nikad prije nije vidjela opijum, niti čula da postoji. Čudila se kakav užitak može pružiti ta neugledna tamna smjesa. Pogledala je Hanga koji joj upravo pruži poslužavnik, rekavši da je pravi užitak žvakati opijum poslije dobra objeda.

– To je dobro za probavu – reče joj.

Maureen zbunjeno pogleda Doca.

– Večera je uistinu bila sjajna – Doc je pokuša spasiti.

– Gospoda se može poslužiti i kasnije.

– Kako želite – reče Hang.

– Nećete zamjeriti ako se ja sam poslužim?

– Ne! – Doc i Maureen rekoše kao po dogovoru.

Hang ponovno pljesne i u sobu uđe momak donijevši lulu, mali bodež i neku napravu od kože što se Docu učini poput naslona za glavu u zubarskoj ordinaciji. Dječak stavi napravu na metalni tro-nožac pored Hana. Hang objasni da smjesu treba najprije prokuhati, a tek tada ispeći. Kad se kuglica zažarila, Hang

je gurne u lulu. Momak je poslušno stajao pored gazde. Hang duboko povuče dim i zatvori oči. Njegovo se tijelo vidljivo opuštalo dok je ispuhivao dim.

Doc pogleda momka. Ovaj uzme lulu i ponudi je Docu. Gost se uljudno nasmiješi i odmahne glavom. Pažnja mu je bila zaokupljena Hangom koji se ponovno nagnuo da bi još jednom povukao dim.

Kad mu je bilo dosta, otvorio je oči i rukom mahnio preko stola. Momak pokupi pribor i izide.

– Čini se da va je godilo – reče Maureen.

– Šteta što niste kušali – kimne Hang. – Doživljaj je jedinstven i neponovljiv.

Hang je bio uporan. Pokazao je da je na stolu opijum koji mogu žvakati. Kad su njegovi gosti ponovno odbili, uzeo je poslužavnik i stavio ga na pod.

– Doživljaj je jedinstven – ponovio je. – Slike su tako čiste i jasne. Na jednoj sam vidio da ste vi čovjek od povjerenja, doktore.

– Na dobru sam glasu – Doc se brzo snađe.

– Imam poslovni prijedlog koji bi vas i vašu ljupku ženu mogao učiniti bogatim.

– Sjajno – Doc se počea po bradi. – Uvijek sam zainteresiran za poslovne prijedloge, ali samo uz uvjet da me ne udalje od moje struke. Znate, medicina je moja prva ljubav.

Hang se nasmije.

– Onda će vam se moj prijedlog svidjeti. To što imam na pameti, izliječit će više ljudi nego što ste ikad mogli sanjati.

Doc shvati da je posrijedi opijum. Zaključio je da s tim smiješnim čovjekom ne vrijedi tritati vrijeme. Doc je bio operativac a ne poslovni čovjek. Želio je lijepo završiti jednu večer, vratiti se s Maureen u udobni i topli krevet, a sutra nastaviti istragu.

Istodobno je osjećao da bi ono što će mu reći Hang moglo biti vrlo važno za rješenje kompliciranog slučaja oko nestanka radničkih plaća.

– Slušam vas – brzo reče.

Hang je oklijevao. Htio je ostaviti dojam kao da rješava posljednje pojedinosti.

– Moram napomenuti, doktore Weatherbee, da u nekoga mogu imati beskrajno povjerenje, ali kad se odlučim za poslovni odnos, tada se želim trostuko osigurati. Nikad me nitko nije izigrao.

Prijetnja je bila jasna.

Doc se nagne.

– Prije nego nastavimo, dragi prijatelju, moram vas upozoriti da nisam još pristao ni na kakav poslovni prijedlog. Bez obzira što predložili, ja se mogu povući bez ikakvih obaveza.

– Razumijem se – Hang se iznenada ispravi. Pogleda Maureen i reče: – Zamolit ću vas da na kratko napustite sobu.

Doc ljutito skoči od stola:

– Ona je moja bolničarka i moja žena. Ostat će sa mnom.

Hang strese glavom.

– Uvjeravam vas da ćete imati dovoljno vremena da s njom raspravite svaku pojedinost mog prijedloga, ako se za nj odlučite. No za početak bih htio da sve ostane između nas.

Doc shvati da je bolje da Maureen ostane po strani Iskrsnu li neprilike, lakše će se izvući ako ništa ne zna.

– Možda naš domaćin ima pravo – nježno joj reče.

– Jeste li za čaj, gospodo Weatherbee? – upita Hang Lu Che.

Maureen nije imala bolji izlaz. Morla je prihvatiti prijedlog. Stisnula je Docovu ruku dok joj je on pomogao da ustane s jastuka. Doc je čitao požudu u Hangovim očima. Mjerio je Maureen od glave do pete, gutao njen uski struk, raskošne bokove i još raskošnije grudi.

Hang pljesne rukama i momak ude u sobu. Reče mu da povede gospodu i da je zabavi dok ga ponovno ne pozove. Prije nego izide, Maureen još jednom značajno pogleda Doca. Momak je potom izvede i za njom se tiho zatvore vrata.

Činilo se da je Hang vrlo nestrpljiv. Htio je odmah nastaviti poslovni razgovor. Nagnuvši se preko stola, reče:

– Kao što znate, željeznička će pruga uskoro spojiti daleke obale vašeg kontinenta. To znači da će biti lakše trgovati.

– I? – Doc nije znao što bi pitao.

Hang se iznenadi kako njegov budući partner tako sporo reagira.

– I? – ponovi Hang. – Čovjeku vaše naobrazbe trebalo bi biti jasno da će time prosperirati ljudi zainteresirani da u Americi trguju robom i uslugama.

– To je već razumljivije – reče Doc. Izvuče iz džepa ci-

gare i ponudi domaćina. Ovaj zapali. Doc otpuhne dim i odsutno reče:

— Znači da imate neku vrijednu robu. Želite trgovati. Želite je prodavati po Americi, a ja sam taj koji bi vam mogao pružiti ruku

— Upravo tako, doktore. Posjedujem golemu količinu robe koja će uskoro biti dragocjena u vašoj zemlji. Već sam počeo slati manje pošiljke u istočne gradove. Nema sumnje da će se obogatiti svi koji budu uključeni u taj posao.

— Doc se nasmiješi.

— Kad ste to tako dobro organizirali, zašto vam je potrebna moja pomoć? — upita.

— Na žalost, nema više čovjeka o kojem sam ovisio — Hang otpuhne dim cigare.

— Nema ga?

— Ubijen je prije nekoliko dana. Indijanci su izbrisali s lica zemlje njega i njegove ljude.

— Žao mi je — reče Doc. — Zato želite da ja zauzmem njegovo mjesto?

— Točno.

— Što očekujete od mene?

Hang značajno podigne ruke. Činilo se da je toliko zanesen planom i da nema strpljenja objašnjavati pojedinosti.

— Riječ je o nevidenu bogatstvu. Usrećit će se svatko tko se pokaže pouzdanim. To je prvi uvjet od kojeg ne odstupam.

— Vaša je sumnjičavost nedostižna — Doc plane. — dopuštam da itko razgovara sa mnom na ovakav način, a pogotvo ne jedan stranac. Hvala

na večeri — bijesno ustane. — Moja žena i ja bismo sa zadovoljstvom napustili vašu kuću. Sutra u jutro krećemo na put.

Doc spazi žaljenje na Hangovu licu. Docova pomoć bila mu je važna te se zabrinuo vidjevši da ovaj uistinu želi otići.

— Želio bih da budete moj partner u poslu — ponizno se naklonio. Molim vas, podite sa mnom.

Otvorio je vrata i poveo Doca prema drugoj strani kuće.

— Gdje je Maureen?

— Ne brinite, na sigurnom je.

Išli su prema šatoru. Na ulazu su stajala dva stražara. Bili su naoružani. Jedan od njih pruži Hangu svjetiljku.

Doc proviri. Pod slabom svjetlošću vidio je prostrto šatorsko krilo.

— Što je ispod? — upita.

Hangovo lice sablasno zadrhti.

— Najbolji opijum s Daleko istoka.

Doc ne uspije pokriti iznenađenje.

— Radujem se što shvaćate vrijednost moga prijedloga. Vidite, vaša će vlada ubrzo opozovati opijum, a možda će čak zabraniti prodaju. Ovo što vidite pred sobom, vrijedi milijune. Vrijednost će se utrostručiti kad predsjednik Grant donese zakon o zabrani prodaje ove zlatne robe. Siguran sam da će se to brzo dogoditi. Ljudi već znaju za izuzetnu ljekovitu moć opijuma te će svaka zabrana samo pojačati glad za njim.

Doc shvati da je Hang Lu Che ipak pretjerano optimističan. Po onome što se pričalo o budućem predsjedniku, Ulysesu Simpsonu Grantu, bilo je malo nade da će se taj zauzeti za bilo koju zabranu, jer je i sam bio sklon užicima.

No bez obzira na buduće zakone, vlasnik hrpe pod šatorskim krilom mogao se samo obogatiti.

Hang zatvori ulaz i šator i povede Doca prema zgradi gdje su večerali. Okrenuvši se docu, zastao je na pola puta i upitao:

– Dakle? Što mislite?

– Čini mi se da bi ona hrpa mogla stati u moja kola – Doc reče okrenuvši se prema šatoru.

– Točno – nasmiješi se Hang. – Vidim da sam odabrao lukava partnera.

– A kad natovarim kola? – upita Doc.

– Sve će biti vrlo jednostavno, prijatelju. Zadatak mog bivšeg partnera bio je da pošiljku ukrca u vlak prema istoku. To bi trebalo biti nakon svečanog spajanja pruge. Trebao je potom podići novac i predati ga meni.

Zastali su pred vratima.

– Dakle to je sve. Od mene se očekuje da na određenom mjestu isporučim pošiljku i da preuzmem novac? – upita Doc.

– Točno.

– Kolika će biti moja zarada?

– Trećina.

– Trećina čega?

– Dvjesto tisuća dolara.

Doc čeznutljivo zafučka.

Hang zašuti. Potom potapša Doca po ramenu i reče:

– Ne bi bilo pošteno da otkrijem njegovo ime. Zasad se zadovoljite samo izjavom da taj ima dovoljno novca i da će se radije posvetiti liječenju masa nego gradnji željezničke pruge.

Doc prvo posumnja na Thomasa Duranta. Nešto mu je govorilo da je trgovanje drogom na neki način povezano s pronevjerama na gradilištu.

– Pristajem – Doc oduševljeno potapša Hanga. – Kad preuzimam isporuku?

– Uskoro – debeljko prijede rukom po velikom trbuhu.

– Reći ću vam točan datum. Predlažem da do tada ostanete sa mnom i da mi pomazete liječiti oboljele.

Docu se taj prijedlog nije sviđao. Htio se osloboditi partnera i što prije vidjeti Raidera. Pokušao se izvući.

– Bojim se da će Irci nahrupiti na moja kola. Znaju da je stigao novi liječnik. Zato bi bilo najbolje da se vratim i normalno obavljam svoj posao, jer bih inače mogao izazvati sumnu. Gdje je moja žena?

– Pa vi možete slobodno otići, prijatelju – nasmiješi se debeljko. – No mislim da je najbolje da vaša žena ostane ovdje. To je jamstvo da ćete se vratiti. Predajem vam je onog časa kad donesete novac. Vrlo jednostavno. U poslu uvijek pokušavam biti jednostavan.

Pljesnuo je rukama i odmah su se pojavili djevojka i momak.

– Ispratite doktora Weatherbeea – reče.

– Je li moja žena ovdje? – upita Doc.

– Razumije se da nije – reče Hang. Njegovo lice iznenada bljesne kao da se dosjetio sjajnog plana. – Vi nećete biti lišeni ženskog društva. Pobri-
nuo sam se da vam bude na raspolaganju jedna od najljep-
ših djevojaka. Ona je umjet-
nica za najdivnije načine vođe-
nja ljubavi na orijentalni na-
čin. Uvjeravam vas da nećete
požaliti.

Doc nijemo krene za mom-
kom i djevojkom. U sobi ga je
čekalo pravo iznenađenje. Ki-
neska ljepotica. Čim je ušao, s
njenog tijela skliznula je svi-
lena haljina.

Doc se sjeti Maureen i one
hrpe opijuma u šatoru. Sjeti se
Raidera i smiješnog irskog sve-
ćenika.

No sam trenutak je bio veli-
čanstven. Postidio se kako
uopće može misliti na nešto
drugo.

Lagano se pokloni djevojci.
Ona uzvрати pozdrav. Svjetlost
je podrhtavala na njenoj dugoj,
svilenastoj kosi.

– Ja sam Jang Lee – nasmi-
ješi se.

– Zovite me Doc.

Djevojka zahihoće.

– Što je tako smiješno? –
upita skinuvši košulju.

– Doc?

– Da. Kako rekoste da je
vaše ime?

– Jang Lee.

– Lijepo ime – reče Doc ski-
nuvši cipele.

– Vaša sam – reče Jang
Lee raširivši ruke.

– Nemojte se pokajati zbog
tih riječi – uzvрати Doc.

– Kažu da sam lijepa – na-
stavi djevojka.

– Vrlo ste lijepi.

– Znam prilično o vođenju
ljubavi. Učila sam kako se to
radi.

– Dodi – Doc pruži ruku.

– Posao mi je da vas usre-
ćim.

– Siguran sam da ćeš to uči-
niti.

Jang Lee se nasmiješi.

– Bolje da mi ne naređujete.
Znam svoj posao. Ako vam je
stalo do užitka, pustite da vas
vodim.

Doc nije volio da mu nare-
đuje žena, pogotovo u krevetu.
No bio je umoran. Osim toga,
to će biti prvi put da je s Kines-
kinjom. Nadao se da ona zna
posao.

– Što trebam učiniti? –
upita Doc pomalo postiden.

– Najbolje ništa – nasmi-
ješi se Jang Lee. – Znam svoj
posao – značajno ponovi.

* * *

Sljedećeg popodneva Doc je
bio na gradilištu Union Paci-
fika. Namjeravao je prije otići,
ali se nije bilo lako izvući iz
zagrljaja lijepe Kineskinje.
Sunce je bilo visoko na nebu
kad su se konačno rastali.

Budući da je kasnio, zamo-
lio je Hanga da mu posudi ko-
nja, jer s lijenom Judith ne bi
daleko stigao. Na veliko iznena-
đenje, Hang mu je bez riječi
ponudio najboljega konja.

Stigavši na gradilište, odmah
je prepoznao gluhonijema lica.
Ulogorili su se nešto dalje od
naselja. Doc im je mahnuo, ali
od njih nije dobio nikakav od-
govor. Lica su im bila bezizra-

žajna kao i prvog dana kad ih je vidio.

Raider i O'Malleyju. su bili u najvećoj vrevi. vidjevši ga, Raider potrči prema Docu.

– Kako si? – upita Raider.

– Dugo se nismo vidjeli.

– Bolje ne mogu biti – nasmiješ se Doc. – A ti?

– Slično.

O'Malley nije bio raspoložen. Oči su mu bile crvene, a duboke bore na licu pokazivale su da opet pati od glavobolje. Očito je noć poveo loše.

– Jesi li išta otkrio? – Doc šapatom upita Raidera.

Raider značajno kimne i brzim pogledom odmjeri može li ih tko čuti. Potm se njegov pogled kratko zaustavi na O'Malleyju. Očito da ih nije vezala prevelika ljubav.

– Morali bismo razgovarati – predloži Raider.

– Zato sam i došao – reče Doc. – Gdje možemo biti sami?

O'Malley drhtavom rukom prinese ustima vrč s vodom. Usput je zalio cijelo lice.

– Predložio bih vam crkvu – reče. – Ali uskoro držim misu. Može li kad završim. A salun?

– Moramo odmah razgovarati – reče Doc.

Raider ponovno pogleda oko sebe.

– Najbolje da prošetamo – reče.

O'Malley je bio razočaran. Nije imao udjela u razgovoru između Pinkertonovih detektiva. To ga je pomalo vrijeđalo. Doc to odmah shvati i predloži da se sastanu u četiri u salunu. O'Malley se malo oraspoloži.

Raider i Doc su laganim korakom napustili gradilište. Bili su svjesni da ih prate mnogobrojni pogledi. Kad su se našli u zaklonu drveća, sigurni da ih nitko ne čuje, Doc zamoli Raidera da mu ispriča što se dogodilo. Naslonivši se na stablo, sjeli su na zemlju.

– Sinoć smo O'Malley i ja večerali s gospodinom Durantom – reče Raider.

Doc značajno podigne obrve. Vijest je uistinu bila iznenađujuća.

– Bilo je zanimljivo – nastavi Raider. – Gospodin Durant je pričao samo o lopovima. Da si ga čuo, pomislio bi da je on najnedužniji na svijetu. Sumnjam u njegovu iskrenost. Mislim da vješto laže. Možda griješim, ali se ne mogu oduprijeti tom osjećaju.

Doc je površno slušao Raidera. Mislio je na Maureen. Ona je bila daleko, u miomirisnim sobama smiješnoga Kineza. Tko zna što li je radila, pitao se.

– Vjerojatno je Durant ipak na nekoga posumnjao? – upita Doc, trudeći se da ostane zainteresiran za Raiderovu priču.

Rider odmahne rukom.

– Tvrdi da ništa ne zna. Novac nestaje i to je sve što zna, kaže. Usput nas je upoznao s nekim smiješnim čovjekom po imenu Harrison Beechly. Taj ima najbljeđe lice koje sam ikada vidio. Upravo se vratio s Istoka. Durant ga je predstavio kao financijskoga genija u službi gospodina Traina. Nadam se da je vrijedan bar toga, jer bi na svakom drugom polju propao za pet minuta.

Doc izvodi notes i upiše ime. Pogleda Raidera i reče:

– Mislim da je ovo najludi slučaj kojeg smo mogli dobiti. Ti večeraš s čovjekom optuženim za krađu novca, a ja, deset kilometara dalje, pregovaram s Kinezom koji me želi uključiti u krijumčarenje opijumom.

Raider se trgne. Iznenadila ga je Docova izjava.

– Opijum? – ponovi. – Sinoć smo za večerom govorili o opijumu. Durant tvrdi da je pola radnika drogirano. Tvrdi da im netko prodaje drogu i da masno zarađuje.

– Otkud im novac kad ne dobivaju plaće? – upita Doc.

– To sam se i ja pitao. Zaključio sam da postoji neka veza između krađe novca i prodaje opijuma.

Doc duboko uzdahne. Bilo je to zbog bořove iglice što mu se zabila u prst.

– Ne znam kako ćemo to riješiti – reče. – neka veza očito postoji. No brine me još jedan problem. Maureen je u zatočeništvu.

– Zašto? – iznenadi se Raider.

Doc ispriča kako je proveo prošlu večer. Raider je na kraju imao samo jedno pitanje. Zanimalo ga je ime čovjeka kojem je Doc trebao isporučiti robu.

– Ne smijemo potcjeniti debelog Kineza. Tajanstveno ime ću saznati tek pri isporuci. Dakle, vratimo se glavnom problemu. Vjeruješ li tom Durantu?

– Ne mogu reći nešto određeno. O'Malley mu ništa ne vje-

ruje, a on je možda najpametniji od svih nas. Najveći problem je u tome što je stalno pijan. No kućkin sin... oprosti što tako oslovljavam bořjeg čovjeka... zna da se Irci drogiraju. Mislim da i sam to čini.

Doc prasne u smijeh.

– Znači, imat ćemo drogiranu prugu – reče.

– Vjerojatno. Šalu na stanu, što da radimo?

Doc se zamisli. Ustao je i protegnuo se.

– Večeras bih se htio javiti u Chicago. Možda nam oni mogu nešto pomoći u vezi s opijumom. Možda imaju neki uvid u cirkulaciju novca.

Doc se zagleda u nebo. Između grana drveća razabirao je neobično lijepe, plavičaste oblike. Ponovno je bio romantičan. Mislio je na Maureen.

– Možda je opijum ipak samo varka – reče. – Možda se iza sve te krađe krije netko deseti.

Prošetao je do ruba šumarka. Vidio je kako se u daljini dižu žuti oblaci prašine, praćeni potmulim udarcima čekića. Ljudi su se poput mravi vrzmali oko pruge.

Raider je krenuo za Docom.

– Najbolje da se vratim i vidim što je s Maureenom – reče Doc. – Osim toga, pokušat ću ubrzati isporuku opijuma. Ako budemo imali sreće, možda će nam baš to otkriti glavnoga krivca. Kinez se pretvara da ga moja sloboda ne ugrožava, iako znam da sam pod prismotrom. Iz daljine me prate njegovi ljudi. Sutra ću te pokušati obavijestiti o tome što kažu oni iz Chicaga. Do tada pazi na sve.

Dok su se vraćali prema gradilištu, Raider podsjeti Doca da se u četiri moraju sastati s O'Malleyjem.

— Sam to učini, prijatelju. Konačno, vi ste iste profesije i ti ćeš ga uvijek lakše utješiti.

Raider opsova, no nije mogao iz te kože. Doc je imao pravo.

— Znaš li što jedino želim?

— upita Raider.

— Ne znam.

— Želim što prije nestati iz ove mrtvačnice. Dosad smo ovdje imali samo neprilika, a što je najgore, ne gajim nikakve nade da ćemo ovaj slučaj ikada riješiti. Oko nas je horda lopova, uključujući i gospodina Traina, i mislim da će svi puknuti od smijeha kad jednog dana saznaju zašto smo došli.

Doc se s tugom složi sa svojim partnerom. Ipak pokušava opravdati obojicu:

— Radimo za Pinkertona i ponašamo se prema instrukcijama uprave. Rekli su nam da pokušamo ispitati kako nestaje novac i to je sve o čemu moramo brinuti. Ostalo nije važno.

Više nisu razgovarali. Šutke su stigli do mjesta gdje je Doc ostavio posuđenoga konja.

Raider iznenada opazi grupu neprijateljskih mormona što ih je pratila još od Brigham pratila još od Brigham Cityja. Predvodio ih je onaj koji je izgubio bijeli sombrero.

— Mislim da ćemo imati neprilika — Raider pokaza prema grupi konjanika koja je polako jahala.

— Dobro da nisam došao kolima. Po tome bi nas odmah prepoznali. Čim zamaknu, skačem na konja i jurim na drugu stranu, a i ti se sakrij. Kad nas ne nađu, mislim da će brzo otići.

— Lako je to reći. A gdje ću se sakriti? — upita Raider.

— U crkvi. Tamo ti je mjesto. Tamo nikada neće tražiti nitkova — nasmije se Doc.

— Ali će se zacijelo sjetiti O'Malleyja, pogotovo ako je s njima šerif.

— Pusti O'Malleyja da sam brine o sebi — reče Doc.

Njegov je izraz lica bio dovoljno jasan. Konačno, zajedno su proveli toliko vremena da su se odmah razumjeli. Uvijek su se nadmudrivali sve dok slučaj ne bi bio okončan. Tada bi predahnuli i ubrzo potom zaželjeli da rade zajedno.

IX

Dva dana kasnije Raider i O'Malley su usred noći dobili neočekivane goste. Probudila su ih dva irska radnika.

O'Malley je poput mjesečara ustao sa slamarice i umalo se popeo po šatorskom krilu. Pao je, ali još ništa nije shvaćao. Bio je pijan. Raider se prvi snašao. Upalio je plinsku svjetiljku.

— Što ovo znači? — upita.

— Oprostite što dolazimo u ovo doba noći — reče jedan od njih. Bio je to tipičan Irac, suh kao ljuska, crvenkaste kose i pjegava lica. — Neka me nebesa kazne ako lažem — reče.

– Samo nas je zlo natjeralo da vas budimo.

O'Malley i dalje nije shvaćao što se događa. Nešto je promrmljao, zatim pao na slamaricu, prekrivši lice rukama.

Ni Raider nije bio oduševljen posjetom. Znao je da će sve brže riješiti ako ih sasluša. Uljudno ih je upitao što traže u božjoj kući.

– Riječ je o Jimmyju O'Sheu – reče drugi.

– Što je s njim? – mirno će Raider.

– Nevjerojatne stvari, oče – nastavi ovaj. – Jimmy nije mogao izdržati. Pobjegao je. Pokušali smo ga odgovoriti, ali nije išlo. Nestao je prije nekoliko dana, stazom prema indijanskom logoru.

O'Malley se polako budio. Shvatio je da se nešto događa. Sjeo je na rub slamarice i zbunjeno pogledao.

– Zašto bi Jimmy to učinio? – odsutno upita.

– A zašto sam ja rođen u ovom grubom svijetu? – Irac odgovori pitanjem i zakašlje se. Raider pomisli da će se raspasti na licu mjesta.

– Dakle, čovjeku je dosadio posao pa je odlučio otići? – upita Raider. – Je li u tome problem?

Prvi Irac udari po ledima onog koji se zakašljao. Vidjevši da se njegov prijatelj uskoro neće pribrati, sam odgovori:

– Nekoliko je prijatelja krenulo u potragu za Jimmyjem. Danas su ga pronašli.

– Odlično – O'Malley pljesne rukama. – Pa kad je već tako, zašto nas ne pustite da spavamo? Malo odmora ni vama ne bi bilo naodmet.

Irac se tužno zagleda u pod.

– Pronašli su Jimmyja. On je dobro, ali nije dobro ono što se zbiva oko njega.

– Hoće li ga ubiti? – upita Raider.

– Gore od toga, oče. Jimmy se zaljubio u Indijanku.

Raider se nasmiješi. Nije mogao izdržati. Baš je tog dana s toliko nježnosti razmišljao o ženama. Pomalo je zavidio Docu na druženju s Maureenom. Zavidio mu je i zbog Kineza, jer je bio siguran da taj ima oko sebe najljepše cvijeće Istoka. To ga je navelo na razmišljanje o orijentalnim ludostima o kojima je toliko puta čuo, a nikad ih nije doživio. Zar su te žene uistinu drukčije? Zaboravio je to pitati Doca.

O'Malley jedva prikrije osmijeh. I njemu je na kraju ovaj posjet bila smiješan. Sjetio se nekih iskustva s Indijankama. Konačno, lutajući Zapadom, čovjek ne može ostati slijep. Indijanke su lijepe i poželjne. U svom životu poželio ih je mnogo. Možda bi bio i poveo razgovor s Ircima, ali je ponovno osjetio glavobolju.

– Što je loše u tome? – Raider prekine šutnju. – Svaki čovjek ponekad poželi malo nježnosti, zar ne?

Bilo je kasno da povuče riječ. Nijedan svećenik ne bi ovaj događaj tako protumačio. Na sreću, Irci su bili toliko zabrinuti da se na taj komentar nisu osvrtni.

– Sve bi bilo drukčije da je Jimmy odabrao sebi ravnu... Hoću reći, malo je pretjerao – Irac se ponovno zakašlje.

– Zaljubio se u mladu djevojku – reče drugi Irac. – A ona je obećana njihovom najhrabrijem ratniku. Ne znam znate li njihove običaje, ali ovo je opasno. Kad netko dirne odabranu ženu, nema mu spasa, zato smo zabrinuti za Jimmyja.

Sada je sve bilo jasno, ali Raider još nije shvaćao što od njih očekuju. Pogledao je O'Malleyja, no ovaj je već duboko hrkao.

– Kako vam možemo pomoći? – upita Raider.

Irac je prestao kašljati. Ispravio se i bojažljivo rekao:

– Oče, mislili smo da podete s nama i da razgovaramo sa Jimmyjem. Samo vi mu možete pomoći.

Raider je ostao bez riječi. Očekivao je svaki drugi prijedlog, ali mu nije bilo ni na kraj pameti da usred noći krene u neko indijansko selo da bi razgovarao s nekim ludim Jimmyjem.

– Što vi o tome mislite, O'Malley? – Raider upita tiho i očajno.

O'Malley nešto nejasno progunda i okrene se na drugu stranu.

– Mislite da bih mogao nešto učiniti za jadnog brata Jimmyja? – upita Raider. – Svaki čovjek mora odgovarati za svoje grijehe.

Obojica ga zapanjeno pogledaju.

– Oče, nemojte nas krivo shvatiti – reče prvi. – Znamo da je Jimmy zgriješio i da se sam mora iskupiti. No bolje je da kazna dođe od boga i od vas nego od onih divljaka koji nikad nisu čuli za milost. Vidio

sam kako se oni osvećuju bijelom čovjeku! – Irac je sada panično vikao. – Ne bih to želio ni najvećem neprijatelju! Jimmy to nije zaslužio. U Irskoj ga čeka prekrasna žena i šestoro djece. Što će oni ako se njemu nešto dogodi? Došao je zbog zarade, no znamo da se nitko od nas neće obogatiti.

– Morate nam pomoći, oče. Morate pomoći jadnom Jimmyju.

Raider opsova u sebi. Pred tim je ljudima bio svećenik i drukčije se nije mogao ponašati. Morao je spasavati ljudske duše.

– Dobro – reče odlučno i brzo navuče hlače. – Pobrinite se za konje.

– Već jesmo – nasmiješi se Irac. – Vani nas čekaju četiri najbolja konja.

– Četiri? – iznenadi se Raider.

– Mislili smo da će s nama poći i otac O'Malley.

– Ah, da – uzdahne Raider.

Tiho su se izvukli iz šatora i uzjahali. Počeli su glasnije disati tek kad su došli na otvoreno. Mjesec je bio visoko na nebu. U galopu su pojurili prema sjeveroistoku.

Pred indijanskim selom zastavila ih je straža. Raider je bio svjestan najvećeg problema: nije znao njihov jezik. Morao se poslužiti rukama i rijetkim indijanskim riječima koje je naučio nekad davno.

Stražari nisu ništa razumjeli, ali ipak nisu bili neprijateljski raspoloženi. Pokazali su trojici bijelaca da ih slijede prema selu. Raider se ponadao da će se tamo lakše sporazumjeti.

Tiho su jahali sve dok se nisu našli usred sela. Sjahali su pred velikim šatorom od bivolje kože. U sredini, pored tihe vatre, sjedio je stari Indijanac utonulih očiju, u odjeći od ukrašene antilopine kože. Pored njega je stajao mladi ratnik s jarkim bojama na licu. S druge strane sjedila je lijepa, mlada Indijanka, a pored nje Irac Jimmy. Raider je očekivao da će se Jimmy razlikovati od svih drugih Iraca. Zamišljao ga je kao kršnog mladića, guste kose i preplanula lica. Razočarao se. Jimmy je bio blijed i mršav, sitan poput slamke. Raider vidje da se Indijanka i Jimmy drže za ruke.

Stražar je nešto objašnjavao poglavici. Kad je završio, pusti Raidera da uđe. Poglavica mu se obrati iznenadujuće čistim engleskim:

— Vi ste predstavnik boga bijelih?

Raider kimne.

Poglavica se ugodnije smjesti pored vatre. Zagledavši se u plamen, činilo se kao da iz njega crpi mudrost što će mu pomoći u razgovoru s bijelim čovjekom.

— Vaš bog se razlikuje od našeg — reče. — Svetinja je kad Indijanka pred bogom obeća ljubav svom čovjeku. To postaje zakon. Vaš bog nije isti.

Raider je bio pomalo zbunjeno, no znao je da nešto mora reći.

— Možda su naši bogovi različiti, ali su pravila časnog ponašanja ipak slična. Došao sam ovamo, čuvši da je ovaj bijeli čovjek uvrijedio vašeg boga. Želim ih izmiriti. Čovjek

griješi, bez obzira na boju kože... Bijeli čovjek je očigledno pogriješio. Sigurno zbog toga žali. Sve možemo zaboraviti. Pustite da se vrati među svoj narod.

Mladi ratnik se trgne. Bijes je zaigrao na njegovu licu. U očima mu je sijevnula mržnja. Okrenuvši se prema Jimmyju, lice mu se još više izobličilo.

— Žena je bila meni obećana — reče jasnim engleskim. — Njeno je ime okaljao bijeli čovjek. Naš bog hoće pravdu i njegova će želja biti ispunjena.

Raider se okrene Jimmyju i reče:

— Dodi, sinko. Oprostimo se od ovih ljudi i vratimo se u naš svijet.

Jimmy samo odmahne glavom. Raider nije vjerovao. Irac je bio tvrd i odlučan.

— Vratimo se u naš logor — pokuša Raider. — Sve ćemo brzo zaboraviti. Tvoja žena i djeca za ovo nikad neće saznati.

Jimmy i Indijanka su se gledali u oči. Bila je to prava ljubav. Mladi ratnik kojem je djevojka bila obećana podrhtavao je od bijesa. Skočio je preko vatre i stao između Raidera i poglavice.

— Što si odlučio? — upita poglavicu.

Poglavica je nešto mrmljao. Očito je razgovarao s nevidljivim silama. Ljudi oko njega šutke su čekali. Njegovo je mrmljanje bilo sve glasnije. Odjednom je zašutio i pogledom tiho prešao po svim licima. Ljudi su čekali njegove riječi mudrosti. On se konačno okrene Jimmyju i reče:

– Želiš li ovu ženu?

Jimmyjevo je lice bilo smiješno. Pretjerano je kimnuo. Potom pogleda Raidera i odlučno reče:

– Želim je!

Jimmy gotovo nije imao prednje zube. Smiješeci se izgledao je još jadnije.

– Bogovi su mi rekli da se ne miješam između ovo dvoje mladih ljudi. Poznajem običaje bijelih ljudi. Zato želim da ovaj čovjek i ova žena budu sjedinjeni po običajima koji vrijede u naša dva svijeta. Vi ćete ih vjenčati s vaše, a ja s naše strane? – poglavica upitno pogleda Raidera.

Raider je bio zbunjen. Nije znao što bi odgovorio. Što će Irci misliti o svećeniku koji vjenčava već oženjena čovjeka?

Bolesni Irac ponovno zakašlja. Onaj drugi predloži Raideru da porazgovaraju u četiri oka. Poglavica prihvati njihov prijedlog.

– Možda bi bilo dobro da poslušamo poglavicu – reče Irac. – Jimmyjev život je u opasnosti. Noćas ga spasimo, a sljedeći put dolazimo po njega.

Prijedlog je bio razuman. Raider ga prihvati rekavši:

– U redu je. No ako ih vjenčam, oni su vjenčani. Shvaćate li što to znači?

– Neka vas to ne muči, oče – požuri Irac. – Zar će itko pametan povjerovati u brak s tom divljakinjom?

Raider se nije htio prepirati. I njemu je bilo najvažnije da se vrati u topli krevet. Vratio se u šator i rekao poglavici da će sa zadovoljstvom obaviti vjen-

čanje. Shvativši da je izgubio, mladi ratnik preskoči vatru i odjuri u noć.

– Momak je čestit, ali ponos mu je povrijeđen – reče poglavica. – Ipak mislim da sam dobro odlučio. Dodite, vodim vas na sveto ženidbeno mjesto.

Došli su do čistine omeđene golim stijenama. Bio je to krug promjera nešto manjeg od tri metra. Raider tek tada spazi da je Jimmy neznatno viši od Indijanke. Djevojka je bila uistinu lijepa. Nije joj moglo biti više od šesnaest godina. Kućkin sin, pomisli Raider. Irac je to lijepo smislio. Dosađila mu je gradnja pruge te se na brzinu odlučio oženiti najljepšom Indijankom. Raider je bio slaba srca. Vrlo ozbiljno reče poglavici:

– Po našim običajima svećenik prije vjenčanja mora razgovarati odvojeno s mladom i s mladoženjom. Gdje mogu to obaviti?

Poglavica razmisli, potom pokaže prema šatoru.

– Mladenci u onom šatoru provode prvu bračnu noć. Možete tamo obaviti svetu dužnost.

Raider nije oklijevao. Rekao je Jimmyju da pođe za njim. Našavši se s njim u šatoru upita Irca zna li koje su posljedice tog čina.

– Oh, oče... – zamuca Irac. – Ovo je najdivnije što mi se moglo dogoditi. Dosta mi je željeznice. Zbog nje ne želim podmetati svoja leđa, a isto tako se ne želim vratiti kući. Tamo me čeka zločesta žena sa još zločestije sedmero djece. Odlučio sam ostati ovdje, s Indijancima.

– Tvoja volja, sine – Raider slegne ramenima. – Ako pože- liš, uvijek ćeš se moći vratiti svojima. Ovaj brak ionako ne znači mnogo.

– Ali to meni mnogo znači – Jimmy ga pogleda razroga- čenih očiju. – Ja volim tu ženu.

– Dobro. Poštujem tvoju vo- lju. Sad idi i pošalji nevjestu. Moram i s njom razgovarati.

Jimmy brzo iziđe iz šatora. Nekoliko trenutaka kasnije ušla je mlada Indijanka. Rai- der joj ponudi da sjedne. Ona posluša. Ispod lagane haljine jasno se ocrtavalo njeno lijepo, mlado tijelo. Raider je znao da se igra vatrom. Nagnuvši se prema djevojci, reče:

– Važno je da mi pokažete kako ćete kao prava žena slu- žiti onom lijepom čovjeku...

Raiderova se ruka nade ispod njene haljine. Djevojka ne trepne. Drugom rukom uh- vati je za koljeno i nježno krene prema gore.

Djevojka se lagano trgne.

– Polako, polako...

Raider osjeti toplinu po cijel- lom tijelu. U tom trenutku njena ruka poput bljeska za- stane pred njegovim licem. Uperivši oštricu noža na vrh nosa, tiho reče:

– Kao prava žena, služit ću onom lijepom čovjeku, ali nije potrebno da to vama dokazu- jem.

Raider brzo povuče ruke.

– Imate pravo, razumijem... Najbolje da ovaj obred što prije završimo...

Djevojka ustane i popravi haljinu. Laganim korakom izi- šla je iz šatora. Raider je ostao još nekoliko sekunda, a potom

se pridružio slavljenicima. Jimmy je ponosno stajao po- red nevjeste dok je poglavica obavljao službu. Kad je došao red na Raidera, on kratko upita:

– Jimmy, uzimaš li ovu dje- vojku za svoju ženu?

– Uzimam – spremno će Jimmy.

– Uzimate li Jimmyja za svog muža? – upita djevojku.

– Da.

– U ime boga proglašavam vas mužem i ženom – reče Raider.

Time je sve bilo riješeno. Rai- der je ubrzo bio u sedlu. Uz njega su bili zbunjeni Irci. Oprostili su se od poglavice i izišli iz sela. Prešavši čistinu, našli su se u šumarku. Raider nije očekivao iznenađenja, no odjednom se našao na zemlji. Uvrijeđeni ratnik je čekao u zasjedi. Skočio je sa stabla i bacio se na bijelca koji mu je upropastio život. Raider ga u posljednjem trenutku uspije uhvatiti za šaku i spriječiti da mu ratnik zabije nož u vrat.

Irci su zaustavili konje i zbu- njeno gledali. Nisu se makli iz sedla. Raider oslobodi desnu ruku i žestoko udari ratnika. Još jedan zamah i i oslobodio se njegova stiska. Stiskao mu je ruku sve dok nož nije ispao. Mladom ratniku se otme bolan jauk. Raider skoči sa zemlje i reče:

– Pogriješio si, momče. Ja ti ništa nisam kriv. Vрати se u lo- gor i zamoli da ti previju ruku. Sa slomljenom rukom se ni- kome nećeš moći osvetiti. Usput, pripazi koga napadaš.

Raider ponovno skoči u sedlo i nastavi prema gradili- štu.

X

Maureen je mirno provela prvih nekoliko dana u kući Hang Lu Chea. Sobu je dijelila s još četiri Kineskinje, ali se s njima nije sprijateljila. Sve ih je posluživala neka postarija žena.

* * *

Hang ih je redovito posjećivao. Svaki put je za zabavu odabrao jednu od njih. Nekoliko je puta pristupio Maureen, ali mu je ona otvoreno dala do znanja da na nju ne računa. Učinilo se da je Hang njenu izjavu ozbiljno shvatio i da je ne namjerava ometati.

No tog dana nije pokazivao prijateljsko raspoloženje. Očito je bio pod utjecajem droge. Sve je oko sebe vidio nejasno. I Maureen je u toj slici bila tek jedna mutna mrlja. Ušavši u salon, naredio je da osim nje svi izidu.

— Dosta je bilo igre — reče kad su ostali sami. — Skini se! Maureen ustane i stavi ruke na bokove.

— Neću — kratko odgovori. — Udala sam se za doktora Weatherbeea i zato slušam samo njegova naređenja.

Hang se počne smijati, skidajući sa sebe smiješne svilene haljetke. Maureen je ostala razrogačenih očiju. Nikad nije vidjela tako debelo stvorenje.

— Molim vas, obucite se i izidite — reče mu.

On joj pride pokušavši je uhvatiti za grudi. Maureen ustukne. Brzo je razmišljala. Nije imala izbora. Preostalo joj je tek da viče i da se brani rukama. Znala je da joj to neće koristiti.

Hang je izgledao poput podivljale zvijeri. Oči su mu caklile. se Zamahnuo je rukom i žestoko je udario po licu. Maureen je vrisnula. Sljedećeg trenutka on joj raspara haljinu.

Desnom rukom stisnuo ju je za vrat, a lijevom skidao ostatke odjeće. Potom ju je zgrabio za kosu i glavom udario o zid. Maureen je vriskala, ali nitko je nije čuo. Hang je podivljao. Udarao ju je rukama i nogama. Iz nosa joj je šiknula krv. Bespomoćno je pala na pod, izložena ludačkim udarcima.

— Ne... ne... — molila je.

Hang legne na nju, ponovno je zgrabi za kosu i podigne glavu.

— A sada sama skini sve što je ostalo — reče.

Maureen je znala da se protiv njega ne može boriti. Bio je drogiran, a uz to i jači od nje. Skinula se poslušno i preplašeno.

Tek kasnije, kad je sve bilo gotovo i kad se gomila mesa smirila na krevetu, gorko je zajecala.

* * *

Raideru se činilo da mu je život potpuno stao. Poslušno je slijedio O'Malleyja i savjesno obavljao svetu dužnost. Sljedećih pet dana u Union Pacificu ništa se nije dogodilo.

Divio se ritmu kojim su radnici neumorno postavljali tračnice. Nije vjerovao da je moguća takva brzina. Istina teren je bio ravan i pogodan, no sve je ipak bilo zapanjujuće točno i brzo. Sada se vidjelo kako razmak između dvije dionice pruge postaje sve kraći. Za-

jedno s radnicima, povlačilo se i njihovo naselje. Sve se to doimalo poput dva pokretna grada što se sve više približavaju jedan drugome. Prizor je bio veličanstven.

U pet dana Doca je vidio samo jednom. Zajedno s O'Malleyjem našli su se na gradilištu Central Pacifica i kratko vrijeme proveli razgovarajući o tome što se dogodilo od njihova posljednjeg susreta. Doc je saznao od Hanga da se približava dan isporuke opijuma. Uspio je otkriti i tajno sklonište gdje je smještena Maureen. Bila je u jednom vagonu kojim se Hang služio u izuzetnim prilikama. Stupio je s njom u kontakt preko mlade Kineskinje što ga je zabavljala prve noći nakon poznanstva s Hangom. Preko nje mu je Maureen poslala poruku da joj je dobro i da ne brine zbog nje. Jedini problem, kako je shvatio, bio je u seksualnom odbijanju Kineza. Nije znala koliko dugo će se Hang pristojno vladati.

Raider i O'Malley sastali su se s Durantom još nekoliko puta, ali nisu otkrili ništa novo. Dok je O'Malley tvrdio da je Durant najveći krivac, Raiderovu pažnju sve više je privlačio Harrison Beechly.

— Što ti misliš o Beechlyju?

— Doc upita O'Malleyja.

Pravi katolik! A kao takav nikad ne bi okrađao druge katolike, poštene radnike koji krvavo zaraduju svoj novac. Uvjeren sam da on s tim nije povezan. Durant je glavni krivac.

Raider nije ništa govorio o Beechlyjevu ponašanju. Bila su to njegova osobna zapažanja.

Činilo mu se da je Beechly s jedne strane bio živ i borben, a s druge dobar i ponizan. Nikad se nije znalo što će kod njega prevladati. Jednom se razljutio u razgovoru s Durantom. Optužio ga je da je za sve kriv i ljutito je izjurio iz kola.

Raider se sjetio još jedne zgrade s Beechlyjem. Iznenada mu je pozlilo za vrijeme mise. Čučnuo je i uhvatio se za glavu. Kad su ga upitali što mu je, kratko je rekao:

— Vrtoglavica. Smeta mi ovaj zrak. Nisam na nj navikao.

Raider nije ništa shvaćao, no Patrick O'Malley ga je ipak više brinuo. Nije bilo posrijedi njegovo pijanstvo. Pijan je bio simpatičniji nego trijezan. Tada se s njim moglo razgovarati. No čim bi se otrijeznio, počeo bi govoriti o tome kako u ime graditelja pruge mora učiniti nešto dramatično.

Šator je istodobno služio kao crkva i kao spavaća soba. Kako je tko došao, Raider je objašnjavao da se molitva odgađa za poslijepodne, ali nije izdržao kad je uletio uznemireni Harrison Beechly. Rekao je da se mora brzo ispovjediti. Sjeo je na stolicu uz šatorski zid.

— Reci kad budeš spreman, sine — tiho će Raider. Srce mu je ubrzano kucalo. Nadao se da se neće odati.

— Oče, oprostite što sam griješio — reče. Govorio je drhtavim i neujednačenim glasom. Potom je zašutio. Raider je strpljivo čekao. Čuo je kako Beechly noktom grebe po stolici. Napokon reče: — Odao sam se đavoljim užicima.

Ponovno je zašutio.

— Nastavi, sine — požuri ga Raider. — Oslobodi se grijeha. Povjeri mi sve što te muči.

— Postao sam ovisnik o opijumu — Beechly jedva izgovori.

Raider nije znao što bi mu rekao. Tada Beechly doda:

— I odao se užicima s jednom grešnom ženom koja se iz koristoljublja svima podaje. I ona se drogira.

— Nastavi, sine. Bog svima prašta, a tako i ja. Ispovijed će ti pomoći da očistiš dušu. Nastavi, slušam te.

— Ne mogu dalje, uznemiren sam.

Raider je bio razočaran. Očekivao je da će čuti više. Sjetio se Doca. S pravom je tvrdio da Beechly mora biti u izravnoj vezi s opijumom i s krađom novca, u Raider se tada grozničavo pokušavao sjetiti što O'Malley obično kaže na kraju ispovijedi. Nije imao sreće. Brzo je rekao:

— Deset dana moli svakog jutra po deset Očenaša.

— Hvala, oče.

— Sve će biti u redu — utješi ga Raider. — Sad idi, sinko, i razmisli o svom životu. Imat ćeš snage da prebrodiš svaku nevolju.

Izišavši iz šatora, Raider je pogledom tražio O'Malleyja. Nigdje ga nije bilo. Raider ga odluči potražiti među radnicima. Osjećao se nelagodno. Ljubili su mu ruke i pozdravljali ga sa svih strana.

Nešto neobično se događalo pored Durantovih kola. Čula se vika, a prema grupi radnika trčali su naoružani stražari. Raider ubrza korak.

— Što se tamo događa? — upita stražara koji ga je, zajedno s O'Malleyjem, odveo Durantu.

Stražar se okrene i zapanjeno pogleda Raidera.

— Otet je gospodin Durant.

— Otet? Tko ga je oteo? — iznenađeno će Raider.

— Vaš pijani brat O'Malley, a tko bi drugi! U onom vagonu drži ga na nišanu.

Raider se brzo progura kroz gomilu. Kad je došao blizu kola, na prozorima je prepoznao poznata lica gluhonijemih. Bila su ista, bezizražajna, kao i prvog dana kad ih je vidio. Raider je mahao rukama pokušavajući objasniti da želi razgovarati s O'Malleyjem, ali je bilo bezuspješno.

Pored njega se iznenada stvori Durantov pomoćnik.

— Udi unutra i reci svom ludom prijatelju da prekine ovu komediju! — reče. Lice mu je podrhtavalo od mržnje i bijesa.

— Učinio bih to kad bi mi dopustio otac O'Malley.

— Prokletstvo! Kako ti ne bi dopustio! Zacijelo ste ovo zajedno smislili.

Raider prešuti primjedbom i nastavi prema kolima. Na ulazu su stajala dva naoružana stražara. Pustili su ga tek kad su dobili znak od Durantove pomoćnika. Raider se popne stepenicama i zakuca na vrata.

— Tko je? — začuje se O'Malleyjev glas.

— Otac Raider.

— Jesi li sam?

— Jesam. Pusti me da udem. Žele da razgovaram s tobom.

O'Malley zahihće. Raider shvati da je pijan i žestoko udari po vratima.

– Otvori! – poviče. O'Malley je sada bio tik uz vrata. Rekao je Raideru da se svi moraju povući od kola. Raider prenese njegovu naredbu. Svi su poslušali. Tek kad je prostor bio čist, vrata se brzo otvore i Irac ga pusti da uđe.

Raider pogleda po prostoriji. Oko O'Malleyja stajali su glu-honijemi ratnici. Durant je sjedio za svojim stolom. Sa svake strane stajao mu je po jedan glu-honijemi s uperenom puškom. Vidjevši Raidera, Durant htjede ustati, ali ga jedna puška odmah vrati na stolicu.

– Što se ovdje događa? – upita Raider. O'Malley je gledao kroz prozor. Ne okrenuvši se, odgovori:

– Konačno smo poduzeli neku akciju, oče – luđački zahihoe. – Uхватili smo ga i ne puštamo ga dok do zadnjeg centa ne isplati sve radnike.

– To je ludo – reče Raider.

– Zar? – O'Malley se konačno okrene Raideru. – Bog je tako htio. On nas uči da čovjek ponekad mora pomoći samom sebi, jer bog nema vremena za sve. Vidiš, ovaj ovdje se snašao. Pomaže samom sebi, ali je zanemario jadne radnike. Više ih nećeš varati – okrene se Durantu. – Oni će dobiti ili novac ili tvoj leš. Jesam li bio dovoljno jasan?

Raider je bespomoćno stajao. Čekao je da se O'Malley umiri. Kad ga ovaj ponovno pogleda, Raider mu reče da s njim želi u miru porazgovarati. O'Malleyjeve su oči bile sjajne, a glas uzbuđen.

– Ovo je najgluplje što si mogao napraviti – šapne mu Raider. – Svećenici ne oti-

maju potpredsjednike željeznčkih kompanija.

– Ali ja to upravo činim, dragi prijatelju – O'Malley odgovori šapatom. – Raznijet ću mu lubanju ako ne isplati radnike. Raider se uspravi.

– Nije li sve ovo samo ne-slana šala? – upita.

– Nikad nisam bio ozbiljniji – zahihoe O'Malley i ponovno se zagleda kroz prozor.

– Što da im kažem? – uzdahne Raider.

– Reci im da sutra do podne moraju isplatiti radnike. Ako to ne učine, gospodin Thomas Durant pada kao prva žrtva.

Raider bez riječi izide iz kola. Vani ga je čekala grupa uznemirenih i znatiželjnih ljudi.

Raider kratko prenese O'Malleyjevu poruku.

– To je smiješno – reče Durantov pomoćnik. – Najbolje da odmah napadnemo ludog popa i oslobodimo Duranta.

– Na vašem mjestu to ne bih pokušao – reče Raider. – Uz O'Malleyja su vjerni i opasni ljudi. Raznijet će Durantovu glavu prije nego ispalite prvi metak.

Svi zašute.

– Daje nam vremena do sutra u podne? – upita drugi pomoćnik.

Raider potvrdi.

– Kad dolazi gospodin Train? – Raider začuje iznenadno pitanje.

– Za oko sat vremena – čovjek odgovori pogledavši na sat.

Raider živne. Iznenada mu sine da je O'Malley morao znati za Trainov dolazak. Zato je upriličio otmicu.

Raider odluči da ode do Central Pacifica i pronađe Doca. Bila mu je potrebna njegova pomoć. Prije odlaska još jednom se vratio do kola i zamolio O'Malleyja da ne čini nikakve gluposti. Ovaj je bio oduševljen svojim pothvatom.

Raider shvati da je uzaludan svaki razgovor.

Raider je zatekao Doca kako uređuje Judith. Bio je nekoliko kilometara izvan grada.

— Što se dogodilo? — upita Raidera.

— O'Malley je sa svojim prijateljima zarobio Duranta.

— Zašto?

— Zbog ucjene. Prijeti da će ga ubiti, ako sutra do podne svi radnici ne budu isplaćeni.

— Samo to nam je trebalo...

— zamuca Doc.

— Pokušao sam ga urazumiti, ali ne mogu. Nije me htio slušati. Irac je poludio. Siguran sam da neće odustati od onog što je naumio.

Doc se nasloni na kola i obriše znoj s lica.

— Čini se da nam stvari izmiču iz ruku — tiho reče.

— Što predlažeš?

Doc pogledom preleti po kolima.

— Krcata su opijumom — reče. — Sinoć ih je natovarilo moj prijatelj Kinez. Danas ih moram odvesti u Union Pacific i isporučiti robu u zamjenu za dvjesto tisuća dolara.

— Od koga ćeš primiti toliki novac? — upita Raider razrogačenih očiju.

— Samo to ne znam. Vjerojatno će izgledati poput našeg prvog susreta s O'Malleyjem. Kad dođem do cilja, netko će prepoznati moja kola, prići će

mi i brzo ćemo izvršiti zamjenu. Ne sviđa mi se jedino što tom čovjeku moram ustupiti ova kola, a znaš da se ni po koju cijenu ne bih mogao rastati od Judith.

Raider nije mogao podnijeti kad je Doc o Judith govorio kao o nekoj ženi.

— Do đavola i ta tvoja kobila! Bolje mi reci hoćeš li uistinu predati opijum?

— Hoću — kratko reče. — Možda je glavni lopov baš onaj koji kupuje opijum. A možda nije. No više ne mogu odustati, to više što o ovom poslu ovisi Maureenin život.

Raider pogleda prema gradu.

— To sam umalo zaboravio — reče. — Misliš da će je pustiti kad mu doneseš novac?

— Tako je obećao. Istina, ne vjerujem mu. Brine me situacija s Durantom. Bojim se da neću imati vremena da se vratim po Maureen. — Trenutak je razmišljao, a potom doda:

— Možda bi bilo najbolje da je odmah oslobodimo, ali smetaju mi stražari na krovu.

Raider ih je opazio. Bilo ih je najmanje desetak.

— Dakle, to nam ne bi uspjelo — reče. — Zato je najbolje da što prije isporučim robu i donesem novac. Bilo bi dobro da mi se pridružiš, jer su iznenađenja moguća. Tko zna? Možda će Kinez održati riječ, a možda će nam još netko morati pomoći da oslobodimo Maureen.

— Nisam trebao doći. Oni gore su me zacijelo vidjeli. Posumnjat će da nešto kuhamo — reče Raider.

— Što ti pada na pamet! Mi da nešto kuhamo? Zar jedan katolički svećenik ne smije mirno razgovarati sa simpatičnim i privlačnim

muškarcem kao što sam ja? – Doc prasne u smijeh. – U najgorom slučaju mogu pomisliti da si došao posvetiti ovaj pothvat.

Doc je gledao kako Raider odlazi prema Union Pacificu. Zatim je povukao uzde, okrenuo kola i potjerao Judith u istom smjeru. Tek tada kao da mu je postalo jasno što se događa. Dva Pinkertonova detektiva bila su upletena u otmicu jednog od najvažnijih ljudi u gradnji željeznice, a usput su se bavili i isporukom droge do samog kupca. Doc se sledi od te istine. Jedno mu je bilo jasno: kad ovaj slučaj bude konačno riješen, ako se to ikada dogodi, u izvještaju Wagneru ništa od toga neće biti spomenuto

* * *

Okolo Durantova vagona bilo je vrlo živo. Svi su radnici prestali raditi. Uzduženje je bilo to veće što se svakog trenutka očekivao dolazak specijalnog vlaka kojim je trebao na svečano otvaranje pruge stići George Francis Train zajedno sa svim direktorima i njihovim ženama. Gospodin Train još nije ni izašao iz vlaka, a Durantovi pomoćnici već su ga panično obavijestili o nemilu događaju. Gospodin Train, bivši predsjednički kandidat, šarmantan, duhovit pričljiv, prvi put u životu ostao je bez riječi. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da se pribere. Potom se nakašljao, ispravio i izbacio jednu od spremnih rečenica što mu je ostala u sjećanju još od predsjedničke kandidature:

– Nijedan čovjek na svijetu neće spriječiti završetak ovog velikog pothvata. To vam obećavam ja, George Francis Train!

No ubrzo je shvatio da je bespomoćan kao i svi ostali. O'Malley je

odbio da razgovara s Trainom. Irac je rekao da će o svemu razmisliti i dati konačan odgovor tek za jedan sat.

Train je poraženo stajao ispred vagona. U jednom trenutku shvati da su radnici prestali raditi, baci šešir na zemlju i poviče:

– Na posao! Na posao! Bit ćete isplaćeni. Morate vjerovati Georgeu Francisu Trainu.

Train je kiptio od bijesa. O'Malleyja je upoznao prije godinu dana. Bio mu je simpatičan taj smiješni svećenik. Kad su počele muke s krađom novca, upravo je njega pozvao da umiri radnike, a sada je taj čovjek stao na put ostvarenju Trainovih želja. Dovođenje pruge bio je uvjet za novu predsjedničku kandidaturu.

Raider sjaha ispred Durantova vagona. Zakucao je na vrata.

Dok je čekao da mu otvori, dotrči Train i upita:

– A tko ste vi?

– Otac John Raider – odgovori.

– A vi?

Train se sledi. Ispljunuvši duhan, poviče:

– George Francis Train, eto tko sam. Ako ste umiješani u ovu gadnu izdaju, obećavam da ćete se još prije mraka njihati na najbližem stablu.

– Pokušavam pomoći, gospodine. Jutros sam već razgovarao s ocem O'Malleyjem i sada ću to ponovo. Imate li mu nešto poručiti?

Train razmisli, ponovo se ispravi i duboko udahne.

– Recite mu da se urazjmi. Recite mu da sve možemo riješiti pod uvjetom da se ne prekida polaganje tračnica.

O'Malley otvori vrata i pusti Raidera.

– Što kaže Train? – upita O'Malley.

– Da se urazumiš – kratko će Raider. Potom se okrene Durantu i upita: – Predložio bih da netko donese novac, gospodine Durante. I to što prije.

– Gospodin Train ima puno ovlaštenje. Ako mu je stalo do mog života i do dovršenja pruge, može ispisati ček. Osim njega, bojim se da nitko drugi ne može stvoriti toliku gotovinu.

Raider preko ramena pogleda O'Malleyja, zatim se brzo nagne nad stol i približi Durantu.

– Jeste li vi pokrali taj novac?

– prošapta.

– Nisam – Durant kratko reče.

Nije bilo oklijevanja u njegovu odgovoru.

Još jedan pogled prema O'Malleyju i Raider postavi još jedno pitanje:

– Tko je onda kradljivac? Beechly?

Durant je trenutak razmišljao. Podignuvši obrve, reče:

– Možda. Imao je velika ovlaštenja. Gospodin Train je imao u njega beskrajno povjerenje, a također i ostali direktori. Da budem iskren, taj mi se čovjek nikada nije svidao.

– Zašto? – upita Raider.

Durant slegne ramenima. O'Malley nešto poviče. Raider se okrene rekavši mu da se malo obuzda.

– Gospodine Durante – nastavi Raider. – Mislim da se krug polako zatvara. Uskoro će biti jasno tko je glavni krivac. Da bismo to otkrili, potrebna mi je vaša pomoć.

– Pomoći ću... – Durant iznenada zastane. – Ali vi ste svećenik?

– Kao i O'Malley.

– Ali on je drukčiji – nasmije se Durant. On je...

– Lud?

– Da.

– Možda i nije. No uzmimo da se i ja kao svećenik borim za pravdu. Onaj tko radi, mora biti plaćen. Imam pravo?

– Imate.

– Onda mi pomozite Recite sve što znate o opijumu!

– Opijumu? – rekao je to s gnušanjem, kao da je sobu ispunio neugodan miris. – Jedan od narkotika.

– To i ja znam – Raide plane.

– Zanima me tko ga prodaje radnicima?

– Ne znam. Kakve to veze ima s...

– Ima to veze – nestrpljivo će Raider. – Reći ću vam što mislim. Beechly krade novac da bi kupio opijum kojeg onda prodaje na Istoku.

Durant ne reče ništa.

– Grom iz vedra neba, gospodine Durante?

– Tako nekako... Načuo sam da se Beechly drogira.

– Ja sam to opazio.

O'Malley se ponovo izdere. Potom pozva Raidera da mu nešto objasni. Plan mu je bio jednostavan. Htio je skratiti rok za podmićenje računa.

– Za jedan sat – reče. – Ni sekunde poslije.

– Ti si poludio! To je nemoguće.

– Moguće je, prijatelju. Skroman sam. Tražim novac ili Durantovu glavu. Mislim da sam predugo bio strpljiv.

Raider se okrene Durantu i reče:

– Više nema vremena za šalu. Pokušat ću razgovarati s Trainom. Ako ne uspijem, svima se loše piše.

Raider izide iz vagona. Svi su pogledi bili uprti u njega. U gomili ljudi tražio je Harrisona Beechlyja.

– Hej! – poviče Train.

– Što se tamo događa? – upita Train pokazavši prema vagonu.

– Svi se spremaju za bitku. A gdje je vaš mali prijatelj Beechly?

– Ne znam. Vidio sam ga prije nekoliko minuta. Slušajte me, dosta je ove zbrke. Želim da to što prije sredit.

– Zar samo to? Imate još koju želju?

– Kako je gospodin Durant? – plane Train.

– Predivno. Ako vam je stalo da mu i dalje bude dobro, pomozite mi da pronađem Beechlyja.

– Zašto ga tražite?

Raider ne odgovori. Gurao se kroz gomilu. Kad se oslobodio neumornih znatizeljnika, u daljini opazi Doca. Njegova su se kola polako približavala Union Pacifiku. Raider shvati da će upravo Beechly preuzeti robu od Doca. Sledio se pomislivši da je možda pogrešno procijenio. O'Mally je bio odlučan. Neće čekati dulje od sat vremena. Ako se dogodi ono najgore, Pinkertonovi detekivi bit će izravno uključeni u aferu.

Raider se iskrao iz gomile. Znao je gdje je zakazan sastanak. Nije morao dugo čekati. Beechly se ubrzo pojavio. Raider odluči pričekati nekoliko minuta.

– Mislim da sam pogodio – reče Beechly. – Vi ste čovjek s kojim sam se trebao naći.

– Imate pravo – reče Doc. – Rečeno mi je da mi nešto trebate predati. Jeste li spremni za zamjenu?

Beechly je bio zbunjen i preplašen.

– Ja vama kola, a vi meni novac – reče Doc.

– Samo trenutak – Raider se iznenada nađe pored kola.

Doc odluči još nekoliko trenutaka biti služben.

– Što možemo učiniti za vas, oče? – upita.

– Došao sam potražiti ovog nesretnog sina Beechlyja – reče. – Posljednji put se nije do kraja ispovjedio. Vrijeme je da to sada učini.

Beechly Beechly je gubio tlo pod nogama. Uhvatio se za kola. Bio je blijed poput krpe.

– Što hoćete, oče? – upita Doc.

– Novac – kratko će Raider.

– Koji novac?

– Onaj isti kojim si namjeravao kupiti opijum. Na žalost, nije tvoj, već ukraden. Radnici će danas ipak biti isplaćeni.

Raider se tresao od bijesa. Htio ga je udariti, ali se suzdržao. Konačno, svećenik je svećenik. Svatko zna svoj posao.

– Hajde, sinko... – nastavi Raider mirnijim glasom – Predaj novac i sve ćemo nekako riješiti.

Beechly panično pogleda Doca.

– On sve zna – reče.

– Onda nemamo drugog izlaza. Daj mu što traži – reče Doc.

Beechly je bio izbezumljen. Nije očekivao da će se tako ponijeti čovjek koji mu je tim kolima dovezao milijune.

– Ali... – zamuća Beechly.

– Učini kako ti je rekao!

Beechly bojažljivo pogleda oko sebe, gurne ruku u džep i izvuče nekoliko uredno složenih vrećica. pruži ih Raideru.

– Zašto si to činio? – upita Raider.

– Duga je to prča, oče – Beechly umalo zajeca. – Rekao sam vam za onu ženu. Ona me ucjenjuje. Krivi su njeni prijatelji iz New Yorka. Rekli su da će sve reći mojim šefovima ako im redovito ne budem dobavljao drogu. Prisilili su me da kradem novac i da je kupujem od Hanga.

Doc i Raider se pogledaju.
– Oprostite mi, oče.
– Umiri se, sine – reče Raider.
– Sreća što si sve priznao. Učiniti ću sve da te spasim muke.

Beechly se baci na zemlju i uhvati Raidevovu nogu.

– Sad idemo. Čeka nas još dosta posla – reče Raider.

Beechly ustane. Raider ga pogladi po kosi. Doc se nasmiješio. Raider se naljutio.

– Što ćemo sada? – upita Raider.

– Razmislit ćemo. Što se mene tiče, sada treba osloboditi Maurren.

Raider potvrdi. Istog trenutka sjetio se da vrijeme ističe. Ako se uskoro ne pojavi s novcem, O'Malley će ubiti Duranta. reče to Docu.

– Vi se poznajete – reče Beechly.

– Poznajemo se mladiću – reče Doc. – Ostani ovdje i bavi se svojim poslom.

– Problem je u tome što će mi taj novac trebati da oslobodim Maurren – reče Doc.

– Misliš da će je pustiti ako mu daš novac?

– Teško je reći. Pretpostavljam. Raider razmisli.

– Idem do O'Malleyja. Pokušat ću ga urazumiti. Kad shvati u čemu je problem, možda će popustiti.

– Požuri – reče Doc. – Možda i crvenokosoj već ističe vrijeme.

Raider je u nekoliko koraka dotrčao do Durantova vagona.

– Otvori! To sam ja, Raider!

– Gužva oko vagona nije jenjvala. Svi su s nestrpljenjem čekali da vide što će se dogoditi.

– Slušaj me dobro, O'Malley. Imam novac!

O'Malley nije odmah čuo.

– Imam novac! – poviče Raider.

Irac tek tada shvati. Najprije pogleda prema Durantu, a onda šapatom upita:

– Gdje je?

– Na sigurnom. Ali imamo još jedan problem, O'Malley. Moramo osloboditi Maurren. Kinez je neće pustiti dok mu Doc ne preda dvjestu tisuća dolara.

– Zašto?

– Ne mogu ti to tek tako objasniti. No Docu i nama je podjednako potreban novac. Problem ćemo riješiti tako da se strpiš i pustiš ovog čovjeka. Shvaćaš li? Novac je u našim rukama!

O'Malley je zakolutao očima. Ništa ga nije moglo urazumiti.

urazumiti.

Ili novac ili ovaj lopov – reče.

Raider je polako gubio strpljenje. Zgrabio je O'Malleyja za ovratnik i gotovo ga bacio u zrak.

– Slušaj, pijanduro! – poviče. – Nemam vremena da te uvjeravam u nešto što je jasno kao dan. Shvati da Durant nije ništa kriv. On nije ukrao novac. Učinio je to netko drugi.

– Tko?

– Poslije ću ti reći.

Raider poželi da je Doc u blizini. On bi lakše izišao nakraj s O'Malleyjem. Imao je više strpljenja i takta. Ali sve je bilo na Raideru. Ponovno je pokušao urazumiti pijanog O'Malleyja.

– Pusti da Doc i ja sve sredimo – reče. – Dobit ćeš novac kojim će svi radnici biti isplaćeni. Osim toga, prepustiti ćemo ti puna kola opijuma. Prodat ćeš ga kome god hoćeš.

– Slažem se – zbunjeno će O'Malley. – Ali idem s vama.

– Zašto?

– Da ne propadne novac.

Raider prihvati prijedlog. Zamisao je čak bila sjajna, jer je lukavi Kinez možda spremao iznenađenje. Raider upita može li računati na O'Malleyjeve gluhonijeme.

– Svakako – ponosno će Irac.

– Onda krećemo – Raider se okrene Durantu. – Molim vas, izidite iz vagona i recite da će sve biti u redu. Objasnite da je došlo do nesporazuma i da nam oni vani ne stvaraju nepotrebne probleme. Jeste li razumijeli?

– Jesam li slobodan?

– Ako učinite to što sam rekao.

– A on? – Durant pogleda O'Malleyja. – Što će biti s njim? Jedan ludak ne može...

– Oh, prestani! – plane Raider.

– Najmanje su mi potrebni tvoji savjeti. Učini što sam ti rekao.

Durant nesigurnim korakom izide iz vagona.

– Što se dogodilo? – začuje Trainov glas.

– Sve je u redu gospodine Trine. Traine. Posrijedi je samo...

Mali nesporazum – doda Raider našavši se iza Duranta. – Trebaju nam još samo konji i puške.

– Zašto?

– Zbog njega – pokaže prema Durantu. – Ako vam je stalo da Durant ostane živ i da radnici dobiju plaće, učinite ono što vas molimo. Zaboravio sam reći, ako vam je stalo do završetka pruge...

– U redu – tiho će Train.

Ubrzo je bila naoružana O'Malleyjeva grupa gluhonijemih. Dobili su i najbolje konje. U međuvremenu je bio istovaren opijum s Raiderovih kola.

– Tko će ovo čuvati? – upita O'Malley pokazavši prema opijumu.

– Zar je to važno? – reče Doc.

– Izuzetno. To je jedino jamstvo da ću dobiti novac – reče O'Mally.

– Onda se sam potrudi da ga nitko ne ukrade.

– To sam i namjeravao – reče O'Malley. – Imam samo još jedan prijedlog.

– Koji?

– Moji odani prijatelji moraju dobiti malo snage.

– Misliš na opijum? – upita Doc.

– Točno. To ih oslobađa i čini hrabrima.

– Daj im što hoćeš!

Doc osjeti kako gubi strpljenje. Mislio je na Maureen i na Hanga koji je bio spreman prirediti koje-kakva iznenađenja.

O'Malley mahne gluhonijemima. Brzo su ga okružili.

Doc i Raider, uvaženi Pinkertonomi detektivi, mirno su gledali kako katolički svećnik dijeli drogu dvanaestorici gluhonijemih.

Nekoliko trenutaka kasnije krenuli su u borbu iz koje se više nikada neće vratiti.

XI

Docov plan je bio vrlo jednostavan. U zamjenu za novac, Maureen je trebala biti oslobođena.

Prethodno je bio ugovorio sastanak s Hangom. Svako iznenađenje bilo je moguće. Stoga je u akciju uključio O'Malleyjeve vjerne pratioce. Sakrio ih je u stražnji dio kola. Irac im je objasnio da moraju biti tihi sve dok ne dođe vrijeme za akciju.

Raider je na konjima krenuo s ostalom šestoricom. Ako zatreba, njihov je zadatak bio da napadnu sa sjeverne strane. Iznenadjenjem, su se morali poslužiti kao glavnim adutom napada.

Doc je krenuo prema Central Pacificu. Put su mu ubrzo preprije-

čili Hangovi ljudi. Objasnio im je tko je i oni su ga u miroljubivoj pratnji slijedili prema Hangovoj nastambi.

Hang je iz daljine mahnuo rukama. Poželio je dobrodošlicu svom novom partneru.

Stigavši pred kuću, Doc skoči s kola i duboko se nakloni.

– Sve je prošlo u najboljem redu, prijatelju – reče.

Hang bez riječi pruži ruku.

– Žao mi je – reče Doc. – Držim se dogovora. Novac predajem tek kad Maureen bude pored mene.

Njegova je prijetnja bila smiješna. Odmah je to shvatio. Hang je bio drogiran. Nije ga čuo. Njegov je pogled odlutao negdje u daljinu. Tko zna o čemu je razmišljao. No bilo je dovoljno da pljesne i da se Doc nade na zemlji. Istog trenutka smrvit će ga Hangovi ljudi.

– Novac je ovdje – nasmije se Doc. – Dajte mi Maureen i postat ćete najbogatiji čovjek Amerike – reče.

Oko kola se skupilo još desetak Kineza. Hang se nije obazirao na Doca. Šapnuo je nešto jednom Kinezu. Ovaj je brzo nestao u kući. Nekoliko trenutaka poslije na vratima se pojavila Maureen. Doc se sledio vidjevši je. Odjeća joj je bila rastrgana, a lice i tijelo puno modrica. Doc uhvati njen pogled. Jasno mu je govorio da je na rubu snage i da je učinila sve što je mogla.

Doc pogleda Hanga. Krajičkom oka opazi Raidera kako prilazi sa sjeverne strane u pratnji šestorice gluho-nijemih.

– Ti, prljavi gade... – Doc se ne uspije obuzdati.

– Polako, polako... Ne samo da ste mi donijeli novac, doktore Weatherbee, već ste mi ustupili i

najdivniju ženu na svijetu. Istina, oko nje se čovjek mora dosata truditi, ali je vrijedno napora!

Doc poludi. Munjevitom brzinom potegne revolver i opali prema Kinezu koji je držao Maureen.

– Naprijed! – vikne gluho-nijemima.

Hang se iznenadi. Nije očekivao ovakvu ludost.

Čuvši pucanj, Raider u galopu pojuri prema kolima. Prasak pušaka zatutnji poput groma.

Docu tek tada sine da ga gluho-nijemi ne čuju. Odlučivši uz rub kola ispaliti metak, nadajući se da nikoga neće ozlijediti. Trik je upalio. Sljedeće sekunde svi su izletjeli zapucavši na sve strane.

Doc pojuri prema Maureen. Brzo je povuče prema kolima.

– Sve će biti u redu – šapne bacivši je na sjedalo.

Tijela šestorice O'Malleyjevih pratilaca nepomično su ležala oko kola. Svi su bili mrtvi. Hang se povukao u zaklon. Za njim su odjurili i preživjeli Kinezi.

Nije ostalo vremena za razmišljanje. Ipak je Raider donio odluku. Okrenuo se prema krovu na kojem su bili Kinezi. Šestorica gluho-nijemih žestoko su jurnuli u napad. Doc nije vjerovao vlastitim očima.

Hangovi ljudi su se brzo oporavili od šoka. Bili su u većini. Trostrukom žestinom uzvratili su vatru.

– Sad je dosta! – poviče Doc. No njegove je riječi odnio vjetar. Nitko ga nije čuo.

– Bježi! – začuje Raiderov glas.

– Sad je kasno – odgovori Doc vidjevši kako im se polako približava lokomotiva. Bio je to vlak kojim se vozio gospodin Train zajedno sa svim slavljenicima.

Imaš pravo – odgovori Raider. Vidio je odred konjanika kako polako prati svečani vlak. – Gospodin Train se ne šali – doda. – Odlučio je veličanstveno proslaviti otvaranje pruge.

Doc prasne u smijeh.

– Odabrao je pravo vrijeme slavlja – reče.

Pucnjava je utihnula.

Train je izašao iz vlaka. Značajno je mahnuo Docu i Raideru. Pinkertonovi detektivi uzvrate pozdrav. Mauren je tiho jecala.

– Umiri se, dušo – šapne Doc.

– Ono najgore je prošlo.

– Za mene tek počinje – reče.

– Nikad neću zaboraviti što mi je učinio.

– O tome ćemo poslije – Doc je pokušava umiriti. – Sada je sve u redu.

– Radujem se što vas ponovno vidim – Raider srdačno pozdravi Traina.

Train još nije mogao zaboraviti uvredu. U najpresudnijem trenutku Raider ga nije prepoznao. To se teško zaboravlja.

– Zanima me samo novac – reče. – Ne mogu se sjetiti da sam vas prije upoznao.

O'Malley je dojahao na svom konju. Čuo je njihov razgovor.

– Nije to vaš novac! – plane. – To pripada radnicima koji su sagradili ovu prugu.

– Za njih je i određen taj novac, oče – Train popravi šešir. – No usput me zanima kako ste ga se domogli? – upita.

O'Malley pogleda Raidera i nasmiješi se.

– Božji dar – reče. – Nadam se da vam je to dovoljno. – Istina, došlo je do nesporazuma, ali ćemo to svi brzo zaboraviti. Novac je na sigurnom, a to znači da će pruga biti dovršena.

Train je ponovno ostao bez riječi. Pribrao se nakon nekoliko trenutaka razmišljanja.

– Jedno čudo donosi drugo – reče. – No pruga će biti dovršena. Zar to nije najvažnije?

Oko njega se zaori pljesak.

Doc i Raider se pogledaše. Njihov je slučaj bio riješen.

Raider se iznenada okrene i pogleda. S druge strane prilazio im je Hang. Bio je sam i nenaoružan.

I Maureen uhvati njegov pogled. Hangovo lice sve ih ponovno vrati u stvarnost. Doc je skočio s kola, a O'Malley tiho koraknuo prema mrtvim tijelima svojih prijatelja.

– Nismo zaključili posao – Hang se s osmijehom okrene Docu.

Raider pogleda Maureen. Lice joj je bilo iznakaženo, plavo i izgribeno.

– Vi ste joj to učinili? – upita Hanga.

Kinez kao da nije čuo njegovo pitanje. Okrenuo se Docu i sa zanimanjem počeo razgovor o isplati duga.

Raider izgubi živca. Poleti prema Kinezu, ali ga Doc zaustavi.

– Do đavola! Dosta je svega. Dat ćemo mu njegovo bogatstvo. Izgubili smo previše ljudi da bismo nastavili ovu predstavu. Hang se munjevitom brzinom izvio poput zmije. Doc pročita njegove podjele namjere.

– Pazi! – poviče.

Raider je bio spreman. Bio je viši i jači od Kineza. Spretno je dočekao njegov udarac. Hang zatekura.

– Sad je dosta! – umiješa se Doc.

– Možda imaš pravo, prijatelju – reče Raider. – Ali ovakav čovjek nije zaslužio da živi.

– Idemo – reče Doc. Potom se okrene Hangu i reče: – Dobro

sam razmislio . Mislim da moj prijatelj ima pravo. Zato nećeš dobiti ni novac ni opijum. Novac je u mom džepu, a opijum ćemo uništiti, jer je zbog njega živote izgubilo mnogo nevinih ljudi. Hvala na gostoljubivosti.

Doc se popne na kola i sjedne pored Maureen. Htio je povući uzde i potjerati kobilu, ali se sledio vidjevši sliku pred sobom.

Metak je pogodio Hanga ravno u grudi.

Maureen se ludački nasmije i još jednom opali.

– Maureen! – poviše Doc.

Bilo je prekasno. Ispraznila je pušku. Hang se koprcalo po zemlji.

Svi su zanijemili. Maureen stane na kola i reče drhtavim glasom:

– Ja sam bludnica, ali i ja imam svoj ponos.

Potom baci pušku i stropošta se na pod kola.

– Idemo! – poviče Raider.

Doc potegne uzde i potjera Judith. Krenuli su prema Union Pacificu. Iza njih je ostalo O'Malleyjovo sitno tijelo. Bilo je sćućureno nad mrtvim gluhonijemima.

– Jedan slučaj je gotov – tiho će Raider. – A drugi je tek na pomolu – tužno pogleda Maureen.

– Sve će se zaboraviti kad prvi vlak prijeđe ovom zemljom s jedne strane na drugu – doda Doc.

U PRIPREMI:

Gordon O. Shirreffs:
POVRATAK U CONCHAS

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1872.- d, a za 6 mjeseci 936.- d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 3010-833-1216 „za Laso“.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00.

Uplata na devizni račun 30101-37-25730-3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za „LASO“).

Ekonomska propaganda: „Vjesnik“, Agencija za marketing, Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 30.000 d, c/b stranica 20.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

PAŽNJA ● PAŽNJA ● PAŽNJA ● PAŽNJA ● PAŽNJA
USKORO ● USKORO ● USKORO ● USKORO

VELIKI NAGRADNI NATJEČAJ

PAŽNJA ● PAŽNJA ● PAŽNJA ● PAŽNJA ● PAŽNJA
USKORO ● USKORO ● USKORO ● USKORO

DA LI JE 13 VAŠ SRETNI BROJ
PROVJERITE U VELIKOM NAGRADNOM NATJEČAJU

»TRINAEST TRINAESTICA«

U VAŠEM POPULARNOM LJUBAVNOM ROMANU

ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT

TRINAEST TRINAESTICA ZNAČI

169 NAGRADA

U VELIKOM NAGRADNOM NATJEČAJU

»TRINAEST TRINAESTICA«

NAGRADE NEK OŠTANU TAJNA UZ OBEĆANJE
VAŠA ĆE EDICIJA

ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT ● ŽIVOT

BRINUTI DA BUDETE LIJEPO I MODERNO ODJEVENI
ZAHVALJUJUĆI VELIKOM NAGRADNOM NATJEČAJU

»TRINAEST TRINAESTICA«